

Pecyn Dogfennau Cyhoeddus

POLICE AND CRIME PANEL PANEL HEDDLU A THROSEDD

Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Dydd Llun, 25 Ionawr 2016 at 2.00 pm
Bodlondeb, Conwy

RHAGLEN

1. **Ymddiheuriadau am absenoldeb**
2. **Datgan cysylltiad: Cod Ymddygiad Llywodraeth Leol**
Caiff yr Aelodau eu hatgoffa bod yn rhaid iddynt ddatgan **bodolaeth a natur** eu cysylltiadau personol.
3. **Materion Brys**
Rhybudd o faterion a ddylai, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel rhai brys.
4. **Cofnodion** (Tudalennau 3 - 12)
Cymeradwyo a llofnodi cofnodion y cyfarfod diwethaf fel cofnod cywir
5. **Cyhoeddiadau'r Cadeirydd**
6. **Ystyried adroddiadau gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd:**
 - a) **Cynllun yr Heddlu a Throsedd** (Tudalennau 13 - 40)
 - b) **Adroddiad Pennu Cyllideb a Praesept 2016/17**
(Tudalennau 41 - 53)
 - c) **Cynllun Ariannol Tymor Canolig** (Tudalennau 54 - 76)

7. Ystyried adroddiadau gan yr Awdurdod Cynnal:

a) Amserlen Gyfarfod ar gyfer 2016/17

Dydd Llun, 13 Mehefin 2016 am 2.00pm
Dydd Llun, 19 Medi 2016 am 2.00pm
Dydd Llun, 14 Tachwedd 2016 am 2.00pm
Dydd Llun, 12 Rhagfyr 2016 am 2.00pm
Dydd Llun, 23 Ionawr 2017 am 2.00pm
Dydd Llun, 14 Mawrth 2017 am 2.00pm

b) Ystyried Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (Tudalennau 77 - 78)

8. Dyddiad y cyfarfod nesaf:

14 Mawrth, 2016 @ 2pm

Aelodau'r Panel

Cyng Amanda Bragg
Cyng Brian Blakeley
Cyng Glenys Diskin (Cadeirydd)
Cyng Philip C. Evans Y.H.
Cyng David Griffiths
Cyng Julie Fallon
Cyng William T. Hughes
Cyng Bernie McCann
Cyng Dilwyn Morgan
Cyng Gethin Williams

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Mon
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd

Patricia Astbury (Is-Gadeirydd)
Timothy Rhodes

Aelod Annibynnol Cyfetholedig
Aelod Annibynnol Cyfetholedig

Sylwer: mae'n bosibl y bydd y cyfarfod hwn yn cael ei ffilmio i'w ddarlledu'n fyw neu'n ddiweddarach ar wefan Panel yr Heddlu a Throsedd - ar ddechrau'r cyfarfod, bydd y Cadeirydd yn cadarnhau a fydd y cyfarfod cyfan neu ran ohono'n cael ei ffilmio. Gallai'r lluniau a'r recordiad sain gael eu defnyddio at ddibenion hyfforddi.

Yn gyffredinol, nid yw'r manau eistedd cyhoeddus yn cael eu ffilmio. Fodd bynnag, drwy fynd i'r ystafell gyfarfod a defnyddio'r manau eistedd cyhoeddus, rydych yn cydsynio i gael eich ffilmio a'r posibilrwydd y bydd y lluniau a'r recordiadau sain hynny'n cael eu defnyddio at ddibenion gweddarlledu a / neu hyfforddiant.

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynglŷn â hyn, cysylltwch â chynrychiolydd y Cyfarwyddwr Strategol – Democratiaeth a'r Amgylchedd yn y cyfarfod.

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

Dydd Llun, 14 Rhagfyr 2015, am 2.00 pm
Bodlondeb, Conwy

YN BRESENNOL: Pat Astbury (Is-Gadeirydd yn y Gadair)

Y Cynghorwyr: Brian Blakeley, Philip C. Evans Y.H., Julie Fallon, David Griffiths, Bernie McCann a Dilwyn Morgan

Aelod Lleyg/ Aelod
Cyfetholedig Tim Rhodes

Swyddogion: Ken Finch (Cyfarwyddwr Strategol (Democrataidd a'r Amgylchedd)), Dawn Hughes (Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor) a Richard Jarvis (Cyfreithiwr)

Hefyd yn bresennol: Stephen Hughes (Prif Weithredwr Dros Dro, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd), Kate Jackson (Prif Swyddog Cyllid, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd), Andy Jones (Prif Weithredwr Cynorthwyol, y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol), Winston Roddick CB QC (Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru) a Julian Sandham (Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd).

205. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr Amanda Bragg, Glenys Diskin, Wil Hughes a Gethin Williams.

206. DATGAN CYSYLLTIAD: COD YMDDYGIAD LLYWODRAETH LEOL

Datganodd y Cynghorydd Julie Fallon gysylltiad personol, gan fod ei gŵr yn Swyddog yr Heddlu gyda Heddlu Gogledd Cymru.

207. MATERION BRYG

Dim.

208. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd ar 9 Tachwedd 2015 i'w cymeradwyo.

Darparodd y Prif Weithredwr Dros Dro (Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd) ddiweddariad i Banel yr Heddlu a Throsedd ynglŷn â'r camau gweithredu oedd yn deillio o'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 21 Medi 2015.

- Byddai copïau o arolygon boddhad dioddefwyr Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn cael eu dosbarthu i Aelodau'r Panel yn fuan.
- Bod copïau o'r ystadegau o ran cyfradd gadael galwadau nad oeddent yn argyfwng wedi'u dosbarthu i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru. Cynghorodd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn parhau i drafod â Heddlu Gogledd Cymru a'i fod wedi derbyn briff manwl mewn perthynas â'r galwadau sy'n cael eu gadael; byddai cyfarfodydd pellach yn cael eu cynnal gyda'r heddlu yn fuan.
- Roedd ymweliadau i'r Ganolfan Alwadau yn Llanelwy wedi'u trefnu, fodd bynnag byddai dyddiad arall yn cael ei drefnu ar gyfer yr Aelodau oedd wedi methu â bod yn bresennol.
- Ailadroddodd y Prif Weithredwr Dros Dro ei wahoddiad i Aelodau'r Panel ymweld â Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.
- Bod y pryderon ynghylch plismona yn y gymdogaeth ac argaeledd Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu, yn enwedig yn ardal Wrecsam, wedi'u hadrodd yn ôl i Heddlu Gogledd Cymru a'r Cynghorydd David Griffiths (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Mewn perthynas ag eglurder ynglŷn â nifer Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn y gymuned leol, hysbysodd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu'r Panel mai'r nifer a gynlluniwyd oedd 242 Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu, gyda 233 Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu mewn gwirionedd; nodwyd bod y ffigwr wirioneddol yn newid oherwydd dyrchafiad o fewn Heddlu Gogledd Cymru. Yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig roedd gostyngiad a gynlluniwyd o 19 Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn y flwyddyn sydd i ddod.

Holodd y Cynghorydd Julie Fallon ynglŷn â'r ardaloedd yr oedd Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn eu gwasanaethu, gan ei bod wedi derbyn gwybodaeth bod nifer Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu sy'n gwasanaethu Conwy a'r ardal gyfagos wedi gostwng o 9 i 4 Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn y 12 mis diwethaf. Roedd y Cynghorydd Fallon yn pryderu bod diffyg Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn y gymuned leol, gan olygu bod Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn cynyddu'n araf.

Mewn ymateb i'r pryderon hyn, adroddodd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod y ffigyrau yr oedd wedi'u derbyn yn ddiweddar, yn awgrymu fod gan Orllewin Conwy 23 Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu wedi'u cynllunio, gyda nifer gwirioneddol sy'n gyfwerth â llawn amser yn 22.56.

Byddai Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn gofyn i Heddlu Gogledd Cymru am eglurhad mewn perthynas â nifer Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn ardal y Cynghorydd Julie Fallon, fodd bynnag gall fod o ganlyniad i resymau gweithredol.

Roedd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn gwerthfawrogi perthynas Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu gyda'r gymuned a'r wybodaeth o'r radd flaenaf a gaiff ei darparu gan Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu; cydnabuwyd hyn hefyd yn yr ymarfer ymgynghori a gynhaliwyd ar Gynllun yr Heddlu a Throsedd.

PENDERFYNWYD-

(a) Cymeradwyo cofnodion cyfarfod Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd ar 9 Tachwedd 2015.

(b) Bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn ceisio eglurhad ynglŷn â nifer Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu yn ardal y Cynghorydd Fallon (Gorllewin Conwy) gan Heddlu Gogledd Cymru.

(c) Bod copïau o arolygon boddhad dioddefwyr Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn cael eu dosbarthu i Banel yr Heddlu a Throsedd.

(d) Bod ymweliad ychwanegol yn cael ei drefnu ar gyfer Aelodau'r Panel i ymweld â'r Ganolfan Alwadau yn Llanelwy.

209. **CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD**

Croesawodd yr Is-gadeirydd y Cynghorydd Bernie McCann (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) i'r cyfarfod yn swyddogol gan y derbyniwyd cymeradwyaeth y Swyddfa Gartref erbyn hyn.

Cynghorodd y Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth a'r Amgylchedd) y Panel fod gan yr Ysgrifennydd Cartref bwerau dirprwyol gan y Gweinidog Plismona i gymeradwyo newidiadau i aelodaeth Panel yr Heddlu a Throsedd, a ddylai gyflymu'r broses gymeradwyo yn awr.

210. **CYFLWYNIAD GAN MR. ANDY JONES (GWASANAETH PRAWF) AR ADEILADU PARTNERIAETHAU EFFEITHIOL**

Darparodd Mr Andy Jones, Prif Weithredwr Cynorthwyol y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol, gyflwyniad i Banel yr Heddlu a Throsedd, a oedd yn canolbwyntio ar waith partneriaeth ac yn bennaf Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd, a elwir yn MAPPA.

Roedd MAPPA yn bartneriaeth rhwng yr Heddlu, y Gwasanaethau Prawf a Charchar, a elwir yn Awdurdod Cyfrifol, ac asiantaethau eraill sydd â dyletswydd i gydweithio, megis y Gwasanaethau Cymdeithasol, Ymddiriedolaethau Iechyd, Timau Troseddau Ieuencid, Canolfan Byd Gwaith ac Awdurdodau Tai ac Addysg Lleol.

Roedd MAPPA yn darparu fframwaith ar gyfer diogelu'r cyhoedd yn erbyn troseddwyd treisgar a throseddwyd rhyw a oedd yn cyflwyno'r perygl o niwed mwyaf i'r cyhoedd.

Roedd y cyflwyniad yn sôn am y meysydd canlynol:

- Hanes MAPPA
 - Sefydlwyd gan Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Gwasanaethau Llysoedd 2000 (yr Heddlu a'r Gwasanaeth Prawf fel Awdurdodau Cyfrifol) a Deddf Cyfiawnder Troseddol yn 2003 wedi ychwanegu'r Gwasanaeth Carchar fel Awdurdod Cyfrifol.
- Pedair nodwedd amlwg MAPPA
 - Nodi troseddwyd
 - Rhannu Gwybodaeth
 - Asesu'r perygl y mae'r troseddwyd yn ei chyflwyno
 - Rheoli risg
- Pwy sy'n rhedeg MAPPA
 - Y Weinyddiaeth Gyfiawnder / OMPPG
 - Bwrdd Rheoli Strategol
 - Awdurdodau Cyfrifol – y Gwasanaeth Prawf, yr Heddlu a'r Gwasanaethau Carchar.
 - Asiantaethau â Dyletswydd i Gydweithio
 - Asiantaeth Pwynt Mynediad Sengl
 - Fersiwn 5 y Canllaw Statudol
- Pwy sy'n cael eu rheoli drwy MAPPA
 - Troseddwyd Rhyw Cofrestredig Categori 1
 - Troseddwyd Treisgar Categori 2 (wedi'u dedfrydu i 12 mis neu fwy mewn dalfa neu mewn ysbyty, yn y gymuned yn ddarostyngedig i drwydded).
 - Troseddwyd Peryglus Eraill Categori 3 – wedi cyflawni trosedd rywiol neu dreisgar yn y gorffennol ac yn cael eu hystyried fel eu bod yn peri risg difrifol o niwed i'r cyhoedd.
- Lefelau Rheoli
 - Lefel 1 (Asiantaeth Arferol) - wedi'u rheoli gan un neu ddwy asiantaeth, cyfnewid gwybodaeth.
 - Lefel 2 –(Amlasiantaeth) – mae'n ofynnol i nifer o asiantaethau reoli'r troseddwr; cyfarfodydd adolygu rheolaidd.
 - Lefel 3 (Amlasiantaeth) – troseddwr â'r perygl mwyaf; perygl o niwed ar ddigwydd, gyda phenderfyniadau'n cael eu gwneud gan Uwch Reolwyr.
- Cofrestr Troseddwyd Treisgar a Throseddwyd Rhyw (ViSOR)
 - Rhaglen gyfrifiadurol a rennir yn genedlaethol, a ddefnyddir ac a ddiweddarir gan y tri Awdurdod Cyfrifol.
 - Cronfa ddata ddiogel sy'n galluogi rhannu asesiad risg a gwybodaeth rheoli risg.
 - Mae ViSOR yn gwella'r gallu i rannu gwybodaeth ynglŷn ag unigolion peryglus yn brydlon.
- Cyfarfodydd MAPPA
 - Cyfrinachedd, rhannu gwybodaeth, asesiadau risg, cynllun rheoli risg, atebolrwydd, datgelu ac adolygiadau.
- Adroddiad Arolwg Thematig 2011
 - Pwrpas yr arolwg yw asesu effeithiolrwydd MAPPA i leihau'r perygl o niwed i eraill trwy weithio ar y cyd a chyfnewid gwybodaeth berthnasol.
 - Canfu'r arolwg bod MAPPA yn gweithio'n dda ar y cyfan.
- Roedd cyfarfodydd MAPPA yn canolbwyntio ar bedwar piler Rheoli Risg fel y nodwyd yn Adroddiad Arolwg Thematig yr Athro Kemshall:

- Goruchwyliaeth
- Monitro a rheoli
- Ymyraethau a thriniaeth
- Diogelwch dioddefwyr
- Cynllun Rheoli Risg MAPPA

Darparodd Mr Jones wybodaeth yn ei gyflwyniad ynglŷn â Rheolaeth Integredig Troseddwyr Peryglus a Difrifol Cymru (WISDOM) fel a ganlyn:

- Roedd WISDOM yn brosiect i ymestyn a mabwysiadu dull Rheoli Troseddwyr Integredig i fanteisio ar gydweithrediad i nodi, asesu a rheoli troseddwyr sy'n cyflwyno perygl, bygythiad a niwed yn ôl safbwynt amlasiantaethol.
- Strategaeth Lleihau Aildroseddu Cymru
- Cynlluniau Peilot WISDOM
- Manteision Arfaethedig / Canlyniadau'r cynlluniau peilot
 - Gwellu gwarchod y cyhoedd a diogelwch cymunedol, ynghyd â lleihau aildroseddu gan droseddwyr peryglus yng Nghymru.
- Dangosyddion Canlyniadau Arfaethedig
- Cynllun Peilot Gogledd Cymru
 - Safle cychwynnol arfaethedig yng Ngogledd Orllewin Cymru – Penrallt Caernarfon
 - 3 Tîm Gweithredu Lleol yng Nghaernarfon, Bae Colwyn a Wrecsam
- Y Camau Nesaf
 - Cynyddu aelodaeth y Tîm Gweithredu Lleol, anogwyd y Gwasanaethau Tai a Diogelu i fynychu.

Diolchodd y Panel i Mr Jones am gyflwyniad llawn gwybodaeth ac aeth ymlaen i drafod y materion canlynol:

- Rheolaeth a chategori troseddwyr – hysbyswyd y Panel nad oedd cyfyngiad o ran nifer y troseddwyr sy'n cael eu rheoli trwy'r MAPPA, gan y caiff ei arwain gan alw. Roedd yn debygol y byddai'r niferoedd yn cynyddu o ganlyniad i waith targedu'r troseddwyr hyn gan yr Heddlu a chynnydd yn hyder y troseddwyr. Gellir rheoli troseddwyr am hyd at 10 mlynedd.
- Darpariaeth iechyd meddwl a gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) – hysbyswyd y Panel bod dau seicolegydd wedi'u cyflogi i weithio ar lwybr anhwylder personoliaeth ac roedd cefnogaeth ar gael gan Dîm Fforensig Rheoli Troseddwyr Cenedlaethol, a oedd hefyd yn gweithio mewn carchardai. Roedd perthynas dda gyda'r Bwrdd Iechyd, a oedd yn ymwneud â chyfarfodydd MAPPA lefel 2 a 3; roedd rhyngwyneb da hefyd gyda Tŷ Llewelyn.
- Cyfathrebu a rhannu gwybodaeth ar y lefelau cywir, gan gynnwys y DU a ledled y byd.
- Roedd Aelodau Lleyg ar y Bwrdd Rheoli Strategol yn ymgymryd â gwaith archwilio.
- Gofalu am staff - hysbyswyd y Panel bod amrywiaeth o strategaethau a chwnselwyr arbenigol ar gael i gynorthwyo'r staff i ymdopi â'r gwaith a wnaed ganddynt.

Darparwyd Adroddiad Blynyddol MAPPA ar gyfer 2014/15 i'r Panel a Dadansoddiad Aildroseddu Troseddwyr Cymwys MAPPA.

PENDERFYNWYD-
Nodi'r cyflwyniad.

211. **DIWEDDARIAD CYFNODOL COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**

Cyflwynodd Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ei adroddiad diweddarau am y cyfnod o'r 1 Awst tan Hydref 2015.

Roedd yr adroddiad yn trafod swyddogaeth ehangach Panel yr Heddlu a Throsedd yn bennaf, i adolygu neu graffu ar benderfyniadau a wnaed neu gamau eraill a gymerwyd gan Banel yr Heddlu a Throsedd, ac roedd yn cynnwys:

- Craffu ar Heddlu Gogledd Cymru - manylion ynghylch perfformiad yr Heddlu yn erbyn mesurau'r Cynllun Heddlu a Throsedd 2015/16.
- Roedd Diweddariadau Cyffredinol yn cynnwys gwybodaeth mewn perthynas ag: Cymdeithas Comisiynwyr Heddlu a Throsedd; Adolygiad Cyllid yr Heddlu; Adolygu Cynllun yr Heddlu a Throsedd; Ymgysylltu a Chyfathrebu; Gweithgareddau Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd; Gwobrau Cymunedol 2015; Comisiynu; Cyllideb Gyfranogol; Cyd Bwyllgor Archwilio; Diweddariad Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi; Cydweithredu; Plant yr effeithir arnynt gan rieni yn y carchar; a Gohebiaeth.

Darparodd y Comisiynydd ddiweddariad mewn perthynas â'r canlynol hefyd:

- Ymgynghoriad cyhoeddus sydd ar y gweill ar gyfer diwygiad diweddaraf Cynllun yr Heddlu a Throsedd.
 - Cyfres o ddigwyddiadau ymgynghori a drefnwyd ar draws y rhanbarth.
 - 650 o ymatebion wedi dod i law hyd yn hyn trwy'r arolwg ar-lein.
 - Y dyddiad cau ar gyfer yr ymgynghoriad oedd 15 Ionawr 2016.
 - Hyd yn hyn, derbyniwyd cefnogaeth sylweddol ar gyfer cadw blaenoriaethau Cynllun yr Heddlu a Throsedd fel yr oeddent.
- Sylw yn y cyfryngau mewn perthynas â gordaliad i ddarparwr ffôn symudol gan Heddlu Gogledd Cymru - adroddodd Comisiynydd yr Heddlu bod y darparwr wedi derbyn y camgymeriad ac y byddai'n ad-dalu'r arian. Byddai adolygiad yn cael ei gynnal i ymchwilio pam ei fod wedi cymryd cymaint o amser i nodi'r gordaliad.
- Gorwario ar gyllideb TG – byddai diweddariad yn cael ei ddarparu i'r Panel ym mis Ionawr 2016, yn dilyn trafodaethau gyda'r darparwyr TG.

- Roedd Ms Anna Humphreys, Prif Weithredwr presennol Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, a oedd wedi bod ar gyfnod mamolaeth am y flwyddyn ddiwethaf, wedi gofyn am ddiswyddiad gwirfoddol. Felly, byddai Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn hysbysebu swydd Prif Weithredwr yn y Flwyddyn Newydd.
 - Holodd y Cynghorydd Philip C. Evans Y.H. ynglŷn â'r diswyddiad ac a oedd y swydd yn cael ei dileu. Mewn ymateb, cadarnhaodd y Prif Swyddog Cyllid gan fod swydd y Prif Weithredwr a'r Swyddog Monitro yn un statudol, nid oedd hyn yn bosibl ac mai'r unigolyn oedd yn cael eu diswyddo nid dileu'r swydd. Felly, y cynnig oedd bod swydd y Dirprwy Brif Weithredwr yn cael ei dileu yn dilyn y broses recriwtio, er mwyn cyflawni'r arbediad.
- Roedd troseddau cyffredinol wedi cynyddu o 2.7% rhwng 1 Ebrill - 25 Hydref 2015 o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd a bod troseddau yn seiliedig ar y dioddefwr wedi cynyddu o 3.5%. Fodd bynnag, dros gyfnod llawn y Comisiynydd, roedd cyfanswm y troseddau wedi gostwng o 12.8% a throseddau yn seiliedig ar y dioddefwr wedi gostwng o 12.3%.
- Roedd ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi gostwng yn gyffredinol flwyddyn ar ôl blwyddyn o 12.5%.
- Roedd lladradau domestig wedi profi gostyngiad o 11.1% yn y flwyddyn hyd yn hyn, gyda lladradau domestig eildro a ffigyrau troseddwyr lladradau domestig eildro wedi gostwng o dros 40%, gan gynnwys y tuedd ar i lawr.
- Er y bu cynnydd yn nifer y troseddau a gofnodwyd, roedd y ffigyrau a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2015 gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos o ddiwedd mis Mehefin 2015, Heddlu Gogledd Cymru oedd yn perfformio orau yng Nghymru, ac yn gyd-drydydd ymysg y 43 heddlu yn y DU, mewn perthynas â throseddau a gofnodwyd.
- Mewn perthynas ag ansawdd y gwasanaeth, mae tueddiadau cynyddol ar gyfer bodlonrwydd dioddefwyr yn parhau ar lefel yr Heddlu, ond yn arbennig felly ar gyfer 'camau dilynol' lle cyflwynwyd prosesau newydd. Roedd bodlonrwydd dioddefwyr gyda chamau dilynol wedi cynyddu o 72.1% i 76.7% yn ystod y flwyddyn dreigl gyfredol. Roedd hyn wedi arwain at symud Heddlu Gogledd Cymru i fyny 27 lle yn y safleoedd cenedlaethol mewn perthynas â 'Chamau Dilynol'. Mae boddhad gyda'r 'profiad cyfan' wedi cynyddu o 80.5% i 82.1% yn ystod y flwyddyn dreigl gyfredol.

Diolchodd y Panel i'r Comisiynydd am ei ddiweddariad a holi cwestiynau ynglŷn â'r canlynol:

- Nifer y Swyddogion Cwnstabl Arbennig gweithredol, a oedd wedi cynyddu o 141 i 149, gyda nifer o Gwnstablaid Arbennig wedi cwblhau'r broses recriwtio i dderbyn rôl y Cwnstabl. Byddai'r Prif Weithredwr Dros Dro yn darparu nifer gwirioneddol y Cwnstablaid Arbennig oedd wedi trosglwyddo i rôl y Cwnstabl i Aelodau'r Panel.
- Cyfraddau gadael galwadau heb fod yn argyfwng i'r rhif 101 ac a ellir rhesymoli'r broses, gan fod yn rhaid i'r galwr ddarparu gwybodaeth benodol cyn y gellir parhau â'r alwad.

- Roedd y cyfraddau gadael galwadau yn ymwneud â'r galwadau sy'n cael eu gadael cyn eu hateb.
- Adroddodd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu bod y mater wedi'i amlygu yn y digwyddiadau ymgynghori diweddar ar Gynllun yr Heddlu a Throsedd ac opsiwn arall fyddai hysbysebu'r rhif 0300 ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai brys. Byddai Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn trafod ymhellach gyda Heddlu Gogledd Cymru.
- Canmolodd y Cynghorydd Julie Fallon Heddlu Gogledd Cymru am gyflwyno'r broses Camau Dilydol, gan fod adborth gan ddiodefwyr yn gadarnhaol.
- Rolau'r gwirfoddolwyr sy'n cael eu recriwtio gan Heddlu Gogledd Cymru.
 - Adroddodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod rôl gwirfoddolwyr yn eithaf newydd i'r Heddlu ac y byddai rhestr o swyddogaethau gwirfoddolwyr yn cael ei darparu i'r Panel.

PENDERFYNWYD-

(a) Nodi diweddariad Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

(b) Bod niferoedd y Cwnstablaid Arbennig sydd wedi'u recriwtio'n llwyddiannus i rôl Cwnstabl yn cael eu darparu i Banel yr Heddlu a Throsedd.

(c) Bod Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn trafod ymhellach gyda Heddlu Gogledd Cymru ynglŷn â'r posibilrwydd o hysbysebu'r rhif 0300 fel dewis amgen ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai brys.

(d) Bod y swyddogaethau sy'n cael eu cyflawni gan wirfoddolwyr o fewn Heddlu Gogledd Cymru yn cael eu darparu i Banel yr Heddlu a Throsedd.

212. **DIWEDDARIAD AR GYLLIDEB 2015/16 (FEL AR 30 MEDI 2015)**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid ddiweddariad i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ar Gyllideb plismona ar gyfer Gogledd Cymru fel yr oedd ar 30 Medi 2015.

Amlygwyd y materion canlynol i'r Panel:

- Gorwariant o £0.853m ar TG a Chyfathrebu:
 - Roedd Heddlu Gogledd Cymru wedi newid darparwr TG ar 1 Ebrill 2015, a oedd i fod i arbed tua £700mil y flwyddyn. Fodd bynnag, roedd yr adroddiad yn dangos gorwariant sylweddol yn y gyllideb hon, hyd yn oed ar ôl ystyried yr ad-daliad gan y darparwr ffôn symudol. Er y disgwylir rhai costau ychwanegol yn ystod y cyfnod trosglwyddo, ni ddisgwyliwyd costau ar y raddfa hon. Roedd gwaith ar y gweill i leihau gorwariant eleni ac i gywiro'r sefyllfa ar gyfer blynyddoedd y dyfodol.

- Yn ddiweddar roedd yr Heddlu a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, wedi gwahodd staff i wneud cais am ddiswyddiad gwirfoddol. Byddai cost untro diswyddiad yn cael ei ddangos yng nghyfrifon 2015/16; fodd bynnag gellir diwallu hyn o Gronfa wrth Gefn Rheoli Newid, a sefydlwyd at y diben hwn.
- Disgwylir y byddai'r gyllideb yn cael ei diwallu yn y flwyddyn ariannol hon, er y byddai'n rhaid defnyddio Cronfa wrth Gefn Rheoli Newid.
- Yn dilyn cyhoeddiad na fyddai toriadau gwirioneddol i blismona yn ystod cyfnod yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant (hyd at 2020) cyfeiriwyd at gynnydd yn y praesept sy'n ofynnol i gyflawni hyn; yn ogystal â hyn, ni wnaed unrhyw gyhoeddiad hyd yn hyn ynglŷn â'r swm fyddai'n cael ei ddyrannu'n ganolog (haen uchaf).
- Er bod y toriad cyffredinol yn sgil yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant yn newyddion gwell na'r disgwyl, ni fyddai Heddlu Gogledd Cymru'n gwybod sut y byddai hyn yn effeithio ar Ogledd Cymru nes y bydd y Swyddfa Gartref yn gwneud cyhoeddiad, a ddisgwylir ar 17 Rhagfyr 2015.
- Byddai diwygiad Fformiwla Ddyrannu'r Heddlu yn cael ei chynnal yn 2016/17, ond mae'n debyg y byddai'n digwydd yn y flwyddyn ganlynol.

Wrth graffu ar yr adroddiad, holodd y Panel ynglŷn â'r materion canlynol:

- Incwm mewn perthynas ag erlyniadau a arweinir gan yr heddlu - mewn rhai amgylchiadau lle bo'r heddlu yn arwain erlyniad a bod costau'n cael eu dyrannu, roedd yr heddlu'n derbyn y costau fel incwm; roedd hyn fel arfer yn gysylltiedig â mân droseddau, megis troseddau gyrru.
- Gorwariant TG- hysbysodd y Prif Swyddog Cyllid yr Aelodau bod darpariaeth TG yn cael ei ddarparu'n allanol a'r bwriad oedd darparu TG dan un cytundeb i arbed arian; roedd trafodaethau'n parhau mewn perthynas â'r gorwariant sylweddol, a oedd wedi'i osod yn erbyn yr ad-daliad gan y darparwr ffôn symudol.

Diolchodd Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru i'r Prif Swyddog Cyllid am y diweddariad, fodd bynnag yn dilyn y cyhoeddiad na fyddai toriadau gwirioneddol i blismona, byddai'n rhaid ystyried canfyddiad y cyhoedd, yn enwedig wrth osod y praesept a'r gyllideb ar gyfer 2016/17.

Mewn ymateb, adroddodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod cyllideb yr heddlu wedi gostwng o £24m yn y pedair blynedd diwethaf, gyda £8.3m yn ofynnol mewn arbedion dros y pedair blynedd nesaf. Roedd yr heriau ariannol yr oedd Heddlu Gogledd Cymru yn eu hwynebu yn ffurfio rhan o'r ymarfer ymgynghori a gynhaliwyd ar y Cynllun Heddlu a Throsedd.

PENDERFYNWYD-
Nodi'r adroddiad.

213. **CRYNODEB O'R CWYNION SYDD WEDI DOD I LAW**

Cyflwynodd Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth a'r Amgylchedd) grynodedeb o'r cwynion a dderbyniwyd i Banel yr Heddlu a Throsedd.

Roedd Panel yr Heddlu a Throsedd wedi derbyn 5 cwyn hyd yma, a rhoddwyd gwybod am bob un o'r rhain eisoes i'r Panel ac roeddent rŵan wedi'u cau. Mae Panel yr Heddlu a Throsedd wedi derbyn dwy gŵyn arall, fodd bynnag, nid yw'r cwynion hyn yn cael eu cofnodi ar hyn o bryd, gan nad ydyw'r Adran Safonau Proffesiynol wedi cyrraedd casgliad eu hymchwiliadau eto.

Er mai dim ond delio â chwynion yn erbyn Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd oedd yng nghylch gorchwyl y Panel, roedd y Panel wedi derbyn 19 cwyn yn erbyn Heddlu Gogledd Cymru; roedd y cwynion hyn wedi'u hanfon ymlaen at Adran y Safonau Proffesiynol fel sy'n ofynnol.

PENDERFYNWYD-

Bod Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru'n nodi'r adroddiad a'r camau a gymerwyd mewn perthynas â'r cwynion ynghylch Heddlu Gogledd Cymru.

214. **YSTYRIED RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Panel i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

Mewn perthynas â'r testun 'Amserlen Cyfarfodydd ar gyfer 2016/17' nodwyd y dylai nodi Mawrth 2016 nid Mawrth 2015.

Gofynnodd y Prif Swyddog Cyllid i'r Swyddogion ystyried y posibilrwydd o drefnu cyfarfod arbennig Panel yr Heddlu a Throsedd, rhag ofn i'r praesept gael ei wrthod.

PENDERFYNWYD-

(a) Cymeradwyo Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Panel yn amodol ar y newid uchod.

(b) Bod y Swyddogion yn ystyried trefnu cyfarfod arbennig Panel yr Heddlu a Throsedd, pe bai'r Praesept yn cael ei wrthod.

215. **DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF:**

Roedd cyfarfod nesaf Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru wedi'i drefnu ar gyfer dydd Llun, 25 Ionawr 2016 am 2.00pm.

(Daeth y cyfarfod i ben am 3.15 pm)

North Wales Police and Crime Plan
Third Revision
March 2016

Introduction

This third revision of my police and crime plan for North Wales was presented to the [Police and Crime Panel](#) on 25th January 2016.

I published my original police and crime plan in 2013, shortly after being elected as police and crime commissioner for North Wales in November 2012. In that plan I said I would review it at regular intervals in light of changes to the Secretary of State's guidance or any other material change of circumstances. This is the third revision. Its purpose is to ensure that the plan and its objectives continue to reflect the priorities of the people of North Wales.

Consultation

This latest revision has been informed by the most comprehensive consultation process I have carried out to date. I made an on-line survey available which was widely publicised and gave the public the opportunity to have their say on my policing priorities. It proved to be a very popular way of consulting.

When the consultation window closed on 15th January 2016, **946** surveys had been completed on-line with an overwhelming level of support for all four of my current priorities, as shown below.

Priority	Very Relevant	Quite Relevant	Not Relevant at all	Total
Prevent Crime	69%	28%	3%	924
Deliver an effective response	74%	24%	2%	917
Reduce harm and the risk of harm	58%	37%	5%	910
Build effective partnerships	39%	51%	10%	901

Respondents were also asked to grade various crime and incident types on a scale of 1 to 10 to identify what they believed were the priority areas. The top five were responding to 999 calls, major crimes, protecting children and young people from sexual exploitation, local crime and anti-social behaviour and finally, tackling counter terrorism and organised crime.

In addition to the on-line survey, the Deputy Police and Crime Commissioner, Julian Sandham and I hosted twelve consultation meetings across North Wales thereby giving the public the opportunity to raise their concerns with us directly.

Those who attended the events almost unanimously supported my strategic priorities and raised some very important matters for my consideration. People took the opportunity to raise any concerns about policing and engaged with me across a variety of policing issues. Both the meetings and the on-line surveys prompted very useful feedback and were very effective in assisting me with my review of the plan and its objectives.

I also attended two local authority scrutiny meetings, gained the support of the Safer Communities Board and held an event specifically for the Third Sector. Once again, there was overwhelming support for keeping to the present four priorities.

The matters of concern raised most frequently by the public during the consultation period were the 101 telephone system, hate crime, mental health, domestic violence and an unwillingness to report crimes because of a perceived lack of response. Each of these matters are addressed within this revised plan.

In addition to listening to the view of the public, I consulted with the Chief Constable as the statutory consultee for the police and crime plan and was also informed by the latest strategic assessment prepared by North Wales Police.

The Force also conducted a telephone survey, the results of which reflected the on-line survey results with the same crime and incident types identified as a priority. The Force survey also found increased confidence in the Force and a greater number of respondents agreeing that the Force provide an effective response and deliver value for money.

All of the responses to the consultation were invaluable and were at the forefront of my mind in reviewing the plan. Further details of the responses received can be found on my [website](#).

Outcomes and Priorities

The outcomes I sought through my first plan were

- security in the home
- safety in public places
- visible and accessible policing

These continue to be the outcomes I aim to achieve for North Wales.

The consultation process resulted in overwhelming support for each of my four strategic priorities, namely:

1. Prevent crime
2. Deliver an effective response
3. Reduce harm and the risk of harm
4. Build effective partnerships

Early intervention in the prevention of crime and anti-social behaviour is critical. Initiatives such as the “One Stop Shop” in Llandudno, which makes numerous crime prevention methods easily available, is a tremendous idea that I would encourage replicating across North Wales. As the Force increases its efforts to reduce demand, the prevent crime priority will be expanded to incorporate anti-social behaviour. **The priority will be retitled “Prevent crime and anti-social behaviour”.**

Since my election in November 2012, we have been successful in building partnerships across North Wales. The focus must now move to improving the effectiveness of those partnerships for the benefit of the communities of North Wales. **That particular priority will therefore be retitled “Working in effective partnerships”.**

Whilst the four priorities will remain, they will be reprioritised. The comprehensive spending review announcement by the Chancellor of the Exchequer in November 2015 was received by the police service with cautious optimism. North Wales Police and indeed other public sector agencies continue to face a very challenging financial climate in which to operate. Therefore, reducing demand through effective partnership working is imperative if the challenge is to be met.

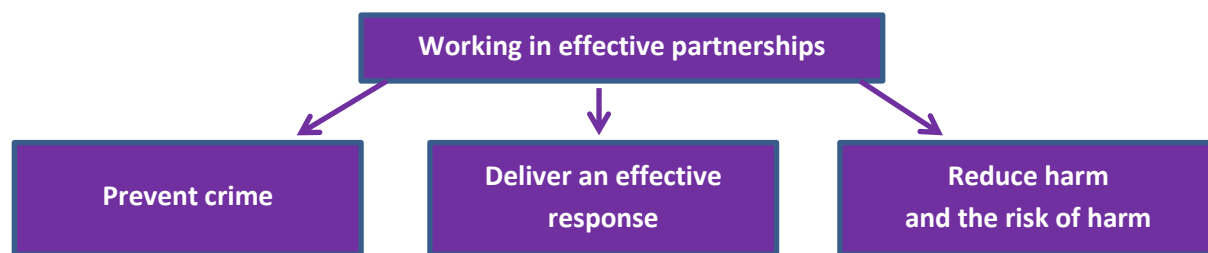
Working in effective partnership therefore becomes even more important and comes to the fore in this revision of my police and crime plan.

My reason for doing so is not only to assist North Wales Police and its partners in overcoming our respective financial challenges. Working together in effective partnerships also supports the delivery of my other three priorities, preventing crime, delivering an effective response and reducing harm and the risk of harm. There are repeated references to partnership working throughout this plan in recognition of the importance I place upon it and its role in delivering my other three priorities.

Working in partnership enables responses to be more effective and lasting in their benefit to the community than they otherwise would be. It also reduces demand, thereby increasing the capacity of frontline staff of all responsible authorities.

As the issues arising out of cases involving domestic violence, child sexual exploitation and other serious crimes are often much wider than just policing, an effective response can only be delivered

in partnership. As the focus on these crimes continues to sharpen, the importance of partnership working continues to grow. That is why working in effective partnerships becomes the top priority within this revised plan.

An increased focus on effective partnerships within the police and crime plan will in turn increase the focus and importance of the regional **Community Safety Plan** and the role of the **Safer Communities Board** in holding to account the local partnerships charged with delivering the priorities of the police and crime plan. I refer to this in more detail on page 12.

Each of the four priorities are underpinned by measures which enable me to scrutinise the performance of North Wales Police in its delivery of them and to hold the Chief Constable to account.

- **The financial challenge**

The horrific terrorist attacks seen in Paris on 13th November 2015 changed the financial landscape for the police service in England and Wales. The events seen in Paris, Tunisia, Egypt and Turkey have brought into sharp focus the vital role the police play in keeping us all safe. As I said in last year's police and crime plan, North Wales is not immune to the increased threat from terrorism.

The Government listened to my concerns and to those of my commissioner colleagues, as well as Chief Constables about the possible consequences of further cut-backs with the result that the financial position of the police service today is undoubtedly healthier than we would have expected before November 2015.

However, the public should be aware that a significant financial challenge remains for North Wales Police.

By the end of March 2016, £24m will have been cut from North Wales Police's budget. Whilst the 2016/17 financial settlement was better than expected, savings of over £7m still need to be made over the next four years, possibly more. The police funding formula (which is used to calculate the distribution of funding between the 43 forces across England and Wales) was under review in 2015. The review was halted by the Home Office when an error was discovered in the data used. The review will now take place in 2016 and the level of future funding for all police force areas, including North Wales Police remains unknown. When taking into account the £24m of savings already made, a further minimum saving of £7m represents a very significant challenge and one which will lead to changes in the way policing is carried out in North Wales.

During the course of the consultation events Julian Sandham and I have held across North Wales recently, we have stressed that the police should be visible and available **where and when needed most**. "Where and when needed most" is the reality of how policing must respond in future. No organisation in either the public or private sector could absorb the cutbacks imposed on North

Wales Police without changing the way in which it delivers its service. North Wales Police is no different.

Last year's police and crime plan introduced a greater focus on those most vulnerable within our society, including victims of cyber-crime, child sexual exploitation, human trafficking and serious sexual offences. Those crimes, and in particular the victims of those most serious of offences continue to be my priority and the focus upon them within this revised plan grows further still.

I acknowledge that continued financial cutbacks make the delivery of my four objectives very challenging indeed. However, by working in effective partnership towards these objectives and prioritising those most vulnerable in our society, I am confident that North Wales will continue to be one of the safest places in which to live, work and visit.

Winston Roddick CB QC
Police and Crime Commissioner for North Wales
April 2016

Contents

Introduction	2
Consultation	2
Outcomes and Priorities	4
Security in the Home; Safety in Public Places; Visible and Accessible Policing	8
Delivering for North Wales	9
The Police and Crime Objectives	12
Deliver an effective response	16
Reduce harm and the risk of harm	18
Performance and accountability	20
Reduced victim based crime	20
Finance and Resources	21
Appendix A – North Wales Police Action Plan 2016/17	25
Appendix B - About North Wales	27

Security in the Home; Safety in Public Places; Visible and Accessible Policing

Security in the Home

Feeling safe, secure, and unthreatened by crime, criminals, and intimidation from whatever source are of the greatest importance to us all.

I will work towards improving people's security at home, their perception of security at home and towards reducing victim based crime.

Safety in Public Places

People living, working and visiting North Wales need to feel safe in public places at all times of the day and night.

I will work towards improving people's safety in public places, their perception of safety in public places and reducing victim based crime.

North Wales continues to be one of the safest places in the UK. Independent surveys carried out on behalf of North Wales Police have found that the public's perception of how secure they feel in their homes and how safe they feel in public places is high.

Visible and Accessible Policing

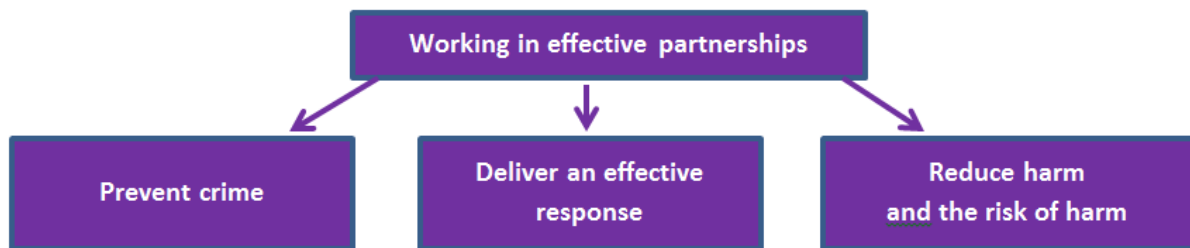
There can be no doubt that the visible presence of the police deters the kind of crimes which occur in public places, reassures the public and reinforces its links with the police. I believe that nothing is more effective in deterring those crimes than enhanced police visibility and that key to communities feeling safe is the knowledge that the police is an accessible service that will be available **where and when needed most**.

During a time of financial cutbacks of the kind suffered by North Wales Police during the last four years and those yet to come, the Force will need to focus on the most vulnerable victims and the most serious crimes. These are the victims whose needs are greatest and these are the crimes that create the greatest risks. These are the crimes and the people where the police are needed most. They include the most vulnerable members of our society, including the old and infirm; children at risk of sexual abuse individuals at risk of domestic violence, serious sexual violence, cybercrime, and hate crime. Safeguarding them must be the starting position.

I will continue to work towards improving the visibility and accessibility of the police but given the severity of the cut-backs already suffered and the level of savings that remain to be made, this will not be easy. "When needed most" is the reality of how policing must respond in future. No organisation in either the public or private sector could absorb the cutbacks imposed on North Wales Police without changing the way in which it delivers its service. North Wales Police is no different.

Delivering for North Wales

To deliver these outcomes for North Wales I have established four objectives for the police service. They are:

- **Vulnerability**

Since my election in November 2012 North Wales Police have been very successful in reducing crime and victim based crime. As a result of the further cut-backs I refer to in my introduction, North Wales Police will have to continue to prioritise certain types of crime and continue to prioritise the protection of the most vulnerable members of our society.

Some types of crime, such as child sexual exploitation and domestic abuse, and hate crime continue to be under-reported by victims and the public. However, there can be no doubt that there is an improving picture with the victims of these most serious of offences becoming more willing to come forward and report the crime. This reflects an increased confidence in North Wales Police and the dedicated teams established to investigate these serious offences. It is also a recognition of the tremendous care and treatment the victims of crime now receive in North Wales since I introduced the Victim Help Centre in 2015. The high number of victims that have benefitted from that service in the months since it opened clearly demonstrates there was a very real need for such a service and I am delighted with the progress it has made since its launch.

As a result of the increased focus on vulnerability in last year's police and crime plan and the introduction of a new team dedicated to the investigation of child sexual exploitation, there was a small statistical increase in victim based crime in 2015/16 as more of the cases were uncovered. As that focus on vulnerability increases further still in this revision of the plan, further statistical increases in victim based crime may be seen over the next twelve months. Reducing harm and the risk of harm to our communities, protecting children and the most vulnerable in our society is of greater importance.

The nature of crime has changed enormously in recent times. Since 2012 and the introduction of police and crime commissioners, new crimes have entered our vocabulary. The identification, investigation and prosecution of these crimes place huge demands on the police service. Crimes such as child sexual exploitation, cyber-crime, human trafficking and modern slavery were hardly heard of until a few years ago. However, even in a relatively small rural force area such as North Wales, it accounts for a large amount of the demands placed upon the officers and staff of North Wales Police and has led the Force, with my support, to shift not inconsiderable resources accordingly.

Each of these offences place different demands upon the police. Each of them will have a different victim, from children to older people, and each victim will be affected in different ways. These are some of the reasons why victim care in North Wales remains a priority for me.

- **The changing threat**

The above image was used during the public consultation process for this revision of the police and crime plan. I have included it within the plan itself because of the story it tells and the impact it had upon those who attended the consultation events.

The matters below the waterline, some of which may involve no criminality whatsoever, accounts for a considerable amount of the demand currently placed upon North Wales Police. Missing from home enquiries and dealing with mental health concerns for example may have no criminal activity at all, yet place a great deal of demand on the police service. Where there is criminality, many of these crimes have the most vulnerable of victims, including children at risk of sexual exploitation, victims of domestic violence, older people subjected to on-line fraud and so on. These so called 'hidden demands', which North Wales Police has done so much to bring to the surface over the last twelve months, will continue to be prioritised.

Given the scale of these demands, the importance of the efficiency review launched by the Force in 2015, which seeks to identify, understand and measure the demand placed on the Force cannot be over stated. Although a great deal of progress has been made, the Chief Constable and I acknowledge more needs to be done with regard to these offences and the new demands they are placing upon the Force. For example, during recent inspections, Her Majesty's Inspectorate of Constabulary (HMIC) identified some areas requiring improvement, in particular matching the skills of police officers to the needs of the victims of child sexual abuse. I am reassured that the Force has already made progress in this regard.

- **Scrutiny and standards**

As police and crime commissioner, scrutinising the performance of the Force is one of my most important duties. My overarching duty is the provision of a police force which is efficient and effective, provides value for money and reduces crime. In order to meet this duty I have established a transparent system for scrutinising and holding the Chief Constable to account for the delivery of policing services in North Wales.

I continue to scrutinise the delivery of this plan through the Strategic Executive Board. Through the Strategic Executive Board (the Board), I scrutinise the performance of the Force against the police and crime plan, monitor policing performance and the policing budget. The Board is my principal decision making forum.

I chair the Board and members include the Deputy Commissioner, the Chief Constable, Deputy Chief Constable, the Assistant Chief Constable, the Director of Finance and Resources of the police force and the Chief Executive and Chief Finance officer of my office. Further details can be found on my website.

In 2014 HMIC carried out an [inspection](#) into crime recording standards and practices in all police forces in England and Wales. North Wales Police achieved a compliance rate of 94% and are in the top five performing forces. This is of fundamental importance. It tells me, and the people of North Wales, that this plan, and those before it, is built on the foundation of accurate data. It confirms that my scrutiny of the Force performance is based on accurate information and, it also assists me in commissioning support services for victims. The national crime recording standards changed during the last twelve months. The most obvious change has been crimes now being recorded which would previously have been recorded as incidents (non-crime). This will in all likelihood lead to a statistical increase in crimes recorded but reducing harm and the risk of harm to our communities, protecting children and the most vulnerable in our society is of greater importance. I will continue to receive independent reports from HMIC and will commission reports from the inspectorate if I consider it necessary to do so.

In 2014, a **code of ethics** for the police service was introduced. It sets out the standards of behaviour expected of officers and staff working in the police service. I take this into account in my scrutiny of the performance of North Wales Police. Based on my experience over the last three years, I believe that the great majority of police officers and police staff carry out their duties with great integrity and to the highest of standards.

If the actions and behaviour of officers and staff were to fall below those standards, the checks and measures in place in North Wales Police ensure that those issues are dealt with effectively. I scrutinise how the Force handle complaints and meet with the Professional Standards Department regularly to identify areas of concern.

As part of those checks and measures, changes were made recently with the introduction of independent legally qualified chairs for police misconduct hearings. Following a public consultation led by the Home Secretary in the autumn of 2014, changes were made to the police disciplinary system for the purposes of more transparency, independence and justice. This includes holding police misconduct hearings in public (since May 2015) and replacing chief police officers who previously chaired hearings with legally qualified chairs (since January 2016).

My four objectives are underpinned by a number of measures, the aims of which are to enhance the ability of the police to deliver effective policing for North Wales, better enable me to respond to emerging trends and to assess police performance against these objectives. In monitoring performance against these measures, I will be focusing particularly on trends which indicate that usual, anticipated or historical performance has changed significantly.

The Police and Crime Objectives

Working in effective partnerships

Working together in effective partnerships supports the delivery of my other three priorities, preventing crime, delivering an effective response and reducing harm and the risk of harm.

Working in partnership enables responses to be more effective and lasting in their benefit to the community than they otherwise would be. It also reduces demand, thereby increasing the capacity of frontline staff of all responsible authorities. Effective partnership working includes, but is not limited to, sharing of information and intelligence and sharing of resources where required to achieve a common goal.

Recently we saw an outstanding example of effective partnership working which reduced demand for many partners. The alcohol treatment centre (ATC) which operated in Wrexham over two nights during the Christmas period proved to be a tremendous success. It made people feel safe on the streets of Wrexham. It increased the visibility of policing and partners on the streets of Wrexham. And of great importance, it avoided thirteen people having to be taken to the A&E department at Ysbyty Maelor.

The savings resulting from not having to take those thirteen individuals to A&E were significant, and were achieved over only two nights. Such was the success of the ATC it will be in place for over 60 nights in Wrexham in 2016, delivering great benefit to all concerned. Following this very encouraging example, I shall be encouraging the creation of ATC's in other parts of North Wales over the next 12 months.

Another example of outstanding partnership working is the rural crime team I introduced when elected in 2012. The rural crime team works in partnership with Natural Resources Wales, the farming unions and the rural community and has achieved great success. This has seen confidence in North Wales Police increasing within our farming and rural communities and there has been almost an 80% reduction in wildlife offences. Such is the success of the team, their example is being adopted in Australia, New Zealand and police forces in England.

The efficiency review being undertaken by North Wales Police has found the top two demands are matters relating to missing from home enquiries and mental ill health. An effective response to these serious matters can only be delivered in partnership. As the focus on these, and other serious matters such as CSE and cyber-crime continues to sharpen, the importance of partnership working will continue to grow. That is why working in effective partnerships becomes my top priority within this revised plan.

North Wales Police need to develop their understanding further of the demands placed upon them as a result of mental ill health and develop an effective response in partnership with our partners, particularly the local health board.

There is potential for increased policing demand relating to violence against women, domestic abuse and sexual violence following the introduction of the Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) Act 2015, the National Training Framework and introduction of "Ask and Act" in 2016/17. The ongoing national inquiries into sexual abuse are also resulting in increased disclosures. North Wales Police must respond appropriately with partners and the specialist voluntary sector organisations.

In relation to child sexual exploitation, a multi-agency regional CSE plan has been developed over the last twelve months. This plan will be fully implemented over the coming year and the Onyx team established by North Wales Police to tackle these abhorrent offences will continue to further develop their work.

As North Wales Police and the other public sector agencies continue to face a very challenging financial climate in which to operate, reducing demand through effective partnership working is imperative if the challenge is to be met. **One responsible authority reducing their demand by simply passing it on to another responsible authority is not effective partnership working.** The police have a significant challenge to overcome. In order to overcome that challenge, they cannot continue to deal with the demand that others should be dealing with. Police officers cannot continue to be expected to also fulfil the role of social worker or paramedic.

I shall continue to work closely with our statutory partners in this regard in the exercise of their functions under section 6 of the Crime and Disorder Act 1998 as amended by the Police Reform and Social Responsibility Act 2011 (the 2011 Act).

I will continue to work with partners through the North Wales Regional Leadership Board, the North Wales Safer Communities Board, Substance Misuse Area Planning Board, the Safeguarding Boards (for both children and adults) and the Local Criminal Justice Board to identify means of working together more effectively in these challenging financial times. This will assist me with my broader responsibilities to improve community safety and enhance the delivery of criminal justice in our area and enable me to ensure that all relevant agencies and bodies are discharging their responsibilities in these regards.

Whilst I hold the Chief Constable to account for the delivery of my priorities, the police cannot achieve them alone and partnership working is essential. It is for that reason it becomes my number one priority in this revision. The role of the Safer Communities Board and its regional community safety plan (which takes its priorities from this plan) is paramount. In relation to criminal justice matters, the same can be said of the Local Criminal Justice Board.

Section 7 of the Crime and Disorder Act 1998 (amended by the 2011 Act) gives me authority to call for a report from any responsible authority I consider not to be discharging its responsibilities under section 6 effectively. The term 'responsible authority' includes local authorities, the fire service, ambulance service, health board and the probation service. I will work with the Chief Constable and the Safer Communities Board in this regard and will utilise the statutory powers given to me to ensure all of the responsible authorities fully engage and support the delivery of my police and crime plan.

To hold the force to account I will monitor over the term of the plan:

- The level of repeat offending, including high risk repeat offenders of domestic violence
- The implementation of the regional child sexual exploitation plan
- The implementation of the all Wales mental health concordat
- The development and implementation of the Safer Communities Board Plan in support of this plan

Prevent crime and anti-social behaviour

Preventing crime and anti-social behaviour from occurring in the first place is the most effective way of protecting our communities, and of ensuring that people are safe at home and in public places.

Prior to the crime being committed there is an opportunity to disrupt, divert or prevent it, whether through visible policing, predictive analysis, working in partnership, social or other community support or intervention mechanisms. Preventing crime occurring in the first place is the most effective way for North Wales Police to reduce the demand placed upon it and meeting the financial challenge that lies ahead.

To deliver this objective I expect:

- The Chief Constable to continue to deliver the Force's crime and anti-social behaviour reduction plan in order to support the focus on areas of greatest risk as detailed in this plan.
- The continuation of visible deterrents that prevent crime and anti-social behaviour, including visible policing activities, and maintaining accessible policing support and facilities.
- The identification of factors that can lead to individuals and groups being at risk of becoming victims and deliver targeted interventions with partners.
- The tackling of problems caused by organised crime groups in our communities, as well as collaborative work with other police forces to tackle the organised crime groups.
- Reduce re-offending by delivering effective justice and addressing factors that can lead to and aggravate criminal behaviours.
- Improve our ability to tackle prolific offenders by implementation of the Integrated Offender Management Review, as highlighted by HMIC in their recent inspection.
- Partnership working, in particular with the youth justice services, to secure the effective prevention of children and young people from offending and re-offending with the overall aim of preventing them from becoming adult offenders.
- Following its success in Wrexham, mentoring schemes such as XL-Mentoring to be considered across North Wales. This is a community mentoring project which pairs trained volunteer mentors with young people (normally aged 12 to 16 and at risk of exclusion from school) who need help realising their potential.
- Partnership working, in particular with responsible authorities and local authorities, to deliver community based problem solving solutions including resolving anti-social behaviour and crime and disorder problems to prevent escalation.
- Partnership working to reduce demand on the police and their partners and in particular to identify people or families who have a disproportionate impact on public services and for

partners to work to address their multiple needs to reduce the disproportionate demand on services.

- Continue recruitment of Special Constabulary, volunteers and cadets in accordance with the Citizens in Policing strategy and maximise their effectiveness.

I will also be consulting with the business community to identify means to support them in improving the North Wales economy.

To hold the force to account I will monitor over the term of the plan:

- The level of total recorded crime
- The level of victim based crime
- The level of resolved crime, by crime type
- The level of recorded anti-social behaviour
- The level of domestic burglary
- The number of active Special Constabulary officers, volunteers and cadets

Deliver an effective response

The police, their partners in the criminal justice sector and responsible authorities such as the local authorities, have a statutory duty to deliver an effective response to criminal offences or public safety issues.

One of the ways which North Wales Police responds to members of the public is via the 101 telephone service, and the effectiveness of North Wales Police's response to communications via 101 is extremely important. This matter has been raised more than any other matter during the consultation period. In order to measure the success of the 101 system we must measure not only how quickly the call is answered and dealt with but how effectively it is dealt with.

During 2015, HMIC carried out an inspection of how effectively North Wales Police protect vulnerable and supporting vulnerable victims. The findings were published in December 2015. An area for improvement identified was the "identification and assessment of risk to vulnerable people at the initial point of contact", which includes the 101 system. Therefore, I will continue to monitor the abandonment rate for the 101 system but will also be asking the Chief Constable for regular updates on progress being made towards meeting the HMIC recommendation. I acknowledge that meeting the recommendation may necessitate more time being spent on the call and could ultimately lead to a higher abandonment rate. It is also clear that the 101 system is being used by members of the public for matters that should more appropriately be directed to partner agencies, something I know the Force is concerned to address. I will take these issues in to account in my scrutiny of the performance figures.

To deliver this objective, I expect

- Improvements in identification and assessment of risk to vulnerable people using the 101 telephone system.
- The Chief Constable to ensure that the police respond to policing emergencies in a timely and efficient way.
- The delivery of the [Victims Code of Practice](#) and the continued resolution of crime.
- The provision of high quality, professional restorative justice services that provide an enhanced service to victims of crime and also reduce re-offending.
- The provision of a policing service which maintains the trust of the people of North Wales through acting honestly and ethically in accord with the code of ethics.
- Appropriate training to be delivered for police officers and staff in line with requirements of the National Training Framework to better identify and provide an effective response to all individuals suffering from domestic violence and sexual violence.
- Together with North Wales Police, I have prepared a [Joint Equality Plan](#) and a [Joint Welsh Language Scheme](#). The equality plan is directly linked to the police and crime plan and helps both the force and me to meet the needs of our communities. I monitor performance against

the equality plan and regularly review activity to ensure we are moving forward to improve equality. I also receive regular reports on performance against the strategic aims and priorities identified within the Welsh language scheme.

- There is considerable scrutiny on collaborative work between police forces and partners. The identification and assessment of collaborative opportunities continues on an all Wales basis, in the North West region and with our emergency services partners. The collaborative agenda is focused on seeking to deliver effective services and budgetary savings whilst maintaining or improving service delivery. I continue to have oversight of the plans to ensure the outcome will deliver an effective response.
- The Chief Constable, in collaboration with other forces and agencies, to have or be able to access appropriate capability to address the threats identified within the [Strategic Policing Requirement \(SPR\)](#). The Home Secretary has set out the expectation for responding to national threats to security, public safety, public order and public confidence within the SPR, namely: terrorism; civil emergencies; organised crime identified in the National Security Risk Assessment; public order which cannot be managed by a single force acting alone; large scale cyber incidents, and major events that have national implications.

I will continue to listen to our communities' views on the policing service they receive and take them into account on a strategic level. I expect the police service to engage with communities directly on operational issues. To support the Force in providing a policing service that meets the needs of the different communities of North Wales, I will feed back community views to the Chief Constable.

To hold the Force to account I will monitor over the term of the plan:

- The average response times of attendance at police emergencies
- The amount of non-emergency calls classified as 'abandoned calls'
- The savings target for 2016/17 being achieved
- The feedback received through victim surveys, in particular satisfaction levels

Reduce harm and the risk of harm

Reducing harm and the risk of harm to our communities is of great importance. The threat level from international terrorism to the UK has remained at severe over the last twelve months, meaning an attack is highly likely. We are not immune to this threat in North Wales and it presents a further challenge to the force during a time of substantial financial cuts. The terrible terrorist attacks in Paris, Tunisia, Egypt, Turkey and elsewhere mean we must continue to be vigilant.

Crime types that are included within this objective such as domestic abuse and child sexual exploitation are often conducted behind closed doors and have victims who are vulnerable and fear the consequences of reporting incidents to the police. I expect the Chief Constable to have the ability to balance the requirement I have set out for visible policing with the methods and resources required to enable him to tackle all kinds of offences that cause serious harm.

To deliver this objective, I expect:

- The Chief Constable to ensure the Force has, or has access to, the capacity and capability to respond to the increased terrorism threat.
- The Chief Constable to provide effective responses to incidents of domestic abuse, and I will work with the Chief Constable and partners to ensure appropriate support services for victims of domestic abuse are provided across North Wales. I will continue to fund the provision of the Independent Domestic Violence Advisors which do so much to support the victims of domestic violence.
- The Chief Constable to provide effective responses to incidents of hate crime, and I will work with the Chief Constable and partners to ensure appropriate support services for victims of hate crime are provided across North Wales.
- The continuation of progress in enhancing the investigation of and the building of victims' confidence in the police response to reports of sexual offences. This includes maintaining the Amethyst dedicated rape investigation team established in the previous plan. I will continue to fund the provision of the Independent Sexual Violence Advisors which do so much to support the victims of sexual violence.
- The continued development of proactive capability within the Paedophile and Online Investigation Team (POLIT) in identifying perpetrators of child sexual exploitation, including those accessing indecent images of children through the internet and effective multi-agency working to protect children identified as being at risk.
- Working in partnership with the health board and other partners, further develop our understanding of the demands associated with mental ill health to improve the response to people with mental health issues, in particular the ability to reduce vulnerability.
- The disruption of the supply chains of illegal drugs (as part of the overall work against organised crime) to contribute towards preventing and managing the impact of substance misuse within our communities.

- Partnership working, in particular with the health service, local authorities, responsible authorities, Area Planning Board and Safer Communities Board, to plan and deliver substance misuse services. The services are informed by need and are focussed on both the prevention of and the reduction of harm caused by drugs and alcohol. I will continue to fund the Drugs Intervention Programme which targets support at offenders.
- Alcohol treatment centres to be explored with partners for other towns across North Wales. Alcohol continues to be one of the main underlying causes of crime in North Wales and places significant demand on the police service and their partners. Alcohol treatment centres are a model of good practice to be examined.
- Effectively manage and rehabilitate dangerous offenders, including those on the sex offenders register through the Multi Agency Public Protection Arrangements (MAPPA).
- Support the realisation of the Welsh Government's aim to reduce the number of people killed or seriously injured on the road, by identifying risk factors and focusing on prevention activities alongside our partners.
- Target interventions with partners in relation to modern slavery and human trafficking to reduce vulnerability.

I will also be developing my proposals for the future commissioning of victims' services to provide victims of crime with the appropriate support services.

To hold the Force to account I will monitor over the term of the plan:

- The number of people killed or seriously injured (KSI) in road traffic collisions
- The number of arrests of child sexual exploitation perpetrators
- Number of indecent images of children cases charged
- Number of reported hate crimes

Performance and Accountability

Reduced Victim Based Crime

Victim based crime represents over 80% of all recorded crime. It comprises four main offence types: namely assault, sexual offences, stealing, criminal damage and arson. The level of victim based crime will be a key measure of the force's performance and of the safety of people in North Wales. Reducing victim based crime will be a significant challenge for the reasons I described earlier.

The use of this measure will allow the public to measure the success of North Wales against other police forces.

Underpinning a victim based crime reduction target over the term of the plan, is a performance framework that includes key measures across our core policing business, and financial information such as overtime, budget spend, and fuel costs. All monitoring will be on an exception basis using statistically robust methods to identify positive and adverse trends and issues for further examination through the strategic executive board or other forums.

It is my intention to have a continuing engagement with the police, public and stakeholders on delivery against agreed objectives and I shall be publishing information at regular intervals to enable those living in North Wales to assess the Chief Constable's performance of his role and my performance of my role.

Your experiences

As I demonstrated with the comprehensive consultation process for the revision of this plan, listening to the public's views about policing and crime issues in North Wales is crucial in enabling me to monitor the impact of this plan and ensure my priorities reflect the priorities of the public.

I intend to review my Community Engagement Strategy. The feedback from the engagement with the public will enable me to have a real insight into the performance of the Force and of my office. I will have regard to the findings of that engagement to inform my scrutiny of the Force and continue to revisit the priorities set out within the police and crime plan.

I have set out the means by which the Chief Constable will report to me on his provision of policing and the means by which his performance will be measured.

The principal means of fulfilling these objectives will be through the Strategic Executive Board (the Board), independent inspections, and external and internal audits. Further information on the work of the Board is available on my website.

The Police and Crime Panel

The Police and Crime Panel has the statutory authority to review my police and crime plan and to scrutinise my activities as the police and crime commissioner. Through my publication scheme, I aim to publish information to aid the Panel and the general public in following my work and activities. In addition to responding to its requests for information and its questions, I provide periodic reports on my activities as commissioner and my progress against this plan.

I am obliged to consult the Panel on certain specific matters but as its members are also part of the community of North Wales and represent that community, I intend to involve them in monitoring the progress of the plan.

The Joint Audit Committee

The Chief Constable and I have established a joint audit committee, the function of which is to support and challenge certain activities undertaken by North Wales Police and my office, and to provide constructive proposals for improvements. Further information on the work of the joint audit committee is available on my website.

Finance and Resources

I have set out the finance and resource which will be provided to the Chief Constable for delivering policing in North Wales. I do so to demonstrate the important relationship between the police and crime objectives and the resources which will deliver those objectives. I have kept in mind throughout my preparation of this Plan the all-important questions, *“Can we afford it?”* and *“are we making best use of our resources?”*.

For 2016/17 I will allocate a net budget of £139.170 million to the Chief Constable for the delivery of policing in North Wales. The Force will face significant financial challenges and this includes the delivery of £4.4m savings in 2015/16 and to develop plans for 2016/17 to 2019/20 to realise further savings in the order of £7.3m.

The funding of North Wales Police

In the year 2016/17, the Home Office will provide 52 per cent of the funding of North Wales Police and local taxation will provide the other 48 per cent. The budget proposals for the year 2017/18 have not been finalised. They will be announced at the meeting of the Panel in January 2017.

The Police Grant

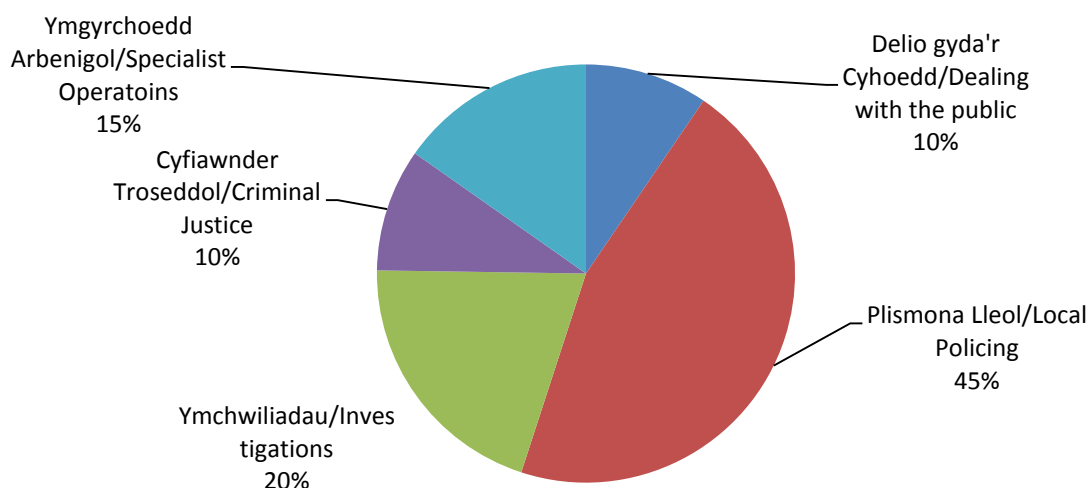
The Home Office has yet to announce the settlements from 2017/18 onwards. This creates a high degree of uncertainty on future finances, especially as the formula which the Home Office uses to allocate funding is being reviewed.

Full details of the Budget Forecast and changes for 2016/17, future years are shown in the [Medium Term Financial Plan \(MTFP\)](#)

Where the money is spent

Throughout the duration of this Plan I will be working to ensure that we maximise the amount of money that is spent on delivering front line services. However, the back office functions are also very important for ensuring that police officers, community support officers, special constables and police staff spend their time delivering a police service and not spending any more time on administrative tasks than is really necessary.

North Wales Police Budget Allocation

To ensure the effective and efficient use of resources I will adhere to the following principles:

- Ensure resources are focused on our main purpose – to provide a safer North Wales.
- Target resources to deliver the police and crime objectives.
- Work with partners to reduce demand, thereby increasing capacity of frontline staff.
- Ensure streamlined support services work to provide real support to the front line.
- Work with our partners to maximise opportunities for joint working and collaboration.

To ensure we are allocating our resources effectively, I shall keep our expenditure under review throughout the duration of this plan. The HMIC value for money profiles will form a central part of this work.

Capital Investment

I believe that the people of North Wales want an accessible police service. To achieve that, it is necessary to have an appropriate infrastructure to support the delivery of such a service. Therefore, unless it is quite clear that they are not required, I will maintain the local police stations and contact points. During the period 2016 to 2021 £31million of capital will be invested in the North Wales Police. The majority of the investment will be in local police buildings, and supplemented by necessary investment in IT, fleet and other necessary infrastructure. The most significant project of the immediate future is the provision of a new station and custody facility at Wrexham.

Reserves and Resilience

A substantial part of policing is in providing a first line emergency response. The Force can find itself faced suddenly by a large scale emergency with significant financial consequences (as was experienced during 2012-13) and even more than one incident at the same time. To address this risk and reduce the impact of such incidents on the remainder of core business, it is necessary to hold substantial balances in reserve. These ensure that emergency responses are determined by policing needs rather than affordability.

The General Reserve (£4.189m) is used to fund the day to day cash flow needs and provide the first line of resilience. The Medium Term Financial Plan provides full details of the planned usable reserves and earmarked reserves (such as for pensions and our Private Finance Initiative).

Commissioning

The 2011 Act allows me to commission services directly from providers external to the police service. The Act and the Home Office Financial Management Code of Practice make it clear that all grants and funding previously paid to Police Authorities as well as certain partnership funding sources will be paid directly to police and crime commissioners. Therefore monies from the sources listed below are now paid directly to commissioners:

- Drug Intervention Programme Funding (Home Office)
- Community Safety Grant (Home Office)
- Youth Crime and Substance Misuse Prevention Grant (Home Office)
- Proceeds of Crime Act income
- Sale of Found Property Act income
- Specific Income Generation Initiatives
- Other funding sources from the commissioners' funds

Commissioning services can mean buying in services, entering into collaboration agreements or contracts, providing grants, aligning budgets with partners, pooling budgets and developing community budgets.

Effective commissioning depends on the core commissioning cycle shown below;

UNDERSTAND	Working with partners to identify local needs and best practices whilst recognising the resources available locally and attempting to align services
PLAN	Determining how we individually, and in partnership, address needs effectively, efficiently and fairly.
DO	Make decisions to secure improved outcomes
REVIEW	Monitor service delivery against expected outcomes.

One of my responsibilities is ensuring my budgets are used in the most effective way to ensure that victims in North Wales receive the best possible care and support in order to help them through their personal journey to cope with and recover from the impact of crime.

I will continue to allocate monies and commission services which are closely aligned to the delivery of my objectives as outlined within this plan.

For the previous twelve months I commissioned the following services

- Victim help centre
- Independent sexual violence advisor (ISVA)
- Children and young people sexual violence advisor (CYPSVA)
- Independent domestic violence advisors (IDVA)

The **victim help centre** was introduced in direct response to a needs assessment I commissioned upon being elected. This needs assessment was a study which looked at the types of crime experienced in North Wales and considered the needs of the victims. The needs assessment established a platform to help me understand the needs of victims in North Wales. It also helped me to identify gaps in service delivery for victims of crime. Together with research carried out by the project team I was able to form the objectives for change in North Wales.

As I mention earlier in this plan, the victim help centre has been a tremendous success since its launch in 2015. My deputy, Julian Sandham and the project team that supported him to bring it into being can be very proud of their achievement. The centre will ensure the victim will remain at the heart of all that we do – where they belong.

Last year's revision of the police and crime plan identified domestic violence and serious sexual offences as a priority. I place great importance on the role of the **ISVA, CYPSVA and IDVA** and the essential service they provide to victims of serious offences in North Wales. I can think of no other provision that does more to support the delivery of my police and crime plan.

The current process of allocating funding to police and crime commissioners on an annual basis does not lend itself to adequate long term planning. Also, the current annual cycle of uncertainty and confusion is unfair on staff that occupy posts funded from these funding streams, and of course the victims that rely so heavily on these services.

The police and crime commissioner elections in May 2016 present a good opportunity for the government to really prioritise victim care. If the elected commissioners were told what level of funding would be available to them for their whole term in office. It would enable long term planning, provide reassurance for the staff and ensure a quality of service for victims across England and Wales.

As the chair of the Association of Police and Crime Commissioners, I will continue to raise this matter with the Home Office and the Ministry of Justice.

Appendix A – North Wales Police Action Plan 2016/17

Following the development of the police and crime plan the Chief Constable has created an action plan for North Wales Police. The action plan is not intended to be an exhaustive list of policing activities, instead its aim is to focus on key work streams that are to be developed by the Force to meet the police and crime objectives established by the commissioner.

A quarterly progress report prepared by the Chief Constable will be published on the police and crime commissioners' website.

Ref	Working in effective partnership	Force lead officers
1	To work with partners to implement a regional CSE plan and develop the work of the Onyx team	ACC DCS Crime Services
2	To maximise the impact of the Rural Crime Team in conjunction with partners.	DCC Chief Supt LPS
3	To further develop our understanding of the demands associated with mental ill health to improve our response in partnership with other agencies.	ACC DCS Crime Services
4	To implement the All Wales Mental Health Concordat.	ACC DCS Crime Services
5	To contribute to the Area Planning Board in driving the partnership to reduce the harm caused by alcohol and illicit substances.	ACC Supt Corporate Services
6	To improve the understanding of risk and to target interventions with partners, in relation to modern slavery and human trafficking to reduce vulnerability.	ACC DCS Crime Services
7	To work with partners to safeguard victims who are subject of domestic abuse and to deliver a range of multi-agency interventions.	ACC DCS Crime Services
8	To plan with partners for the opening of the Wrexham prison scheduled for 2017.	DCC Chief Supt OSS
9	To implement the national Criminal Justice Efficiency Programme with local partners.	CC Chief Supt OSS
10	To continue to work with partners on the Local Resilience Forum to deal with high risk areas.	DCC Chief Supt OSS
11	To agree and pursue collaborative opportunities with the North West and Welsh forces and the other emergency services in the region.	DCC Supt Corporate Services

Ref	Prevent crime and ASB	Force lead officers
1	To ensure safety in the home by tackling prolific offenders of domestic burglary.	ACC Chief Supt LPS
2	To improve our ability to tackle prolific offenders by implementation of the Integrated Offender Management Review with partners.	ACC Chief Supt LPS
3	To further enhance our problem solving approach to repeat offenders, locations and victims of crime and anti-social behaviour.	ACC Chief Supt LPS
4	To implement the neighbourhood policing review.	ACC Chief Supt LPS
5	To use, and continue to develop, our capabilities in areas such as	ACC

	cyber-crime to mitigate the risks to the public.	DCS Crime Services
6	To maximise the operational effectiveness of the increased capacity achieved through our Citizens in Policing programme.	ACC Chief Supt LPS
7	To seek to maintain high levels of compliance with the Home Office Crime Recording Standards.	DCC Chief Supt OSS

Ref	Deliver an effective response	Force lead officers
1	To deliver planned savings of £7.4m over the next 4 year CSR period whilst still providing an effective service.	DFR Head of Finance
2	To implement the recommendations of the Efficiency Review to improve our efficiency and effectiveness.	DCC Supt Corporate Services
3	To conduct targeted public awareness campaigns to maximise visibility and accessibility of our resources.	DCC Supt Corporate Services
4	To further develop the current programme of work to improve the quality of service provided to the public we serve through a professional policing response.	ACC Supt Corporate Services
5	To further deliver and embed the five elements of our People Strategy.	DFR Head of HR
6	To implement a new mobile data solution to support the efficiency of our workforce.	DCC Programme Lead
7	To introduce new technologies in our communication centre to improve accessibility and efficiency.	DCC Chief Supt OSS
8	To invest in our HR and Finance systems to provide a more efficient support infrastructure and deliver savings.	DFR Heads of HR and Finance
9	To prepare a new, long-term Estates Strategy	DFR Head of Facilities

Ref	Reduce harm and the risk of harm	Force lead officers
1	To seek to ensure the appropriate response and investigation to vulnerable victims.	ACC Chief Supt LPS
2	To progress the work of the newly established POLIT team in conjunction with our Cyber Crime and Hi-Tech Crime resources.	ACC DCS Crime Services
3	To continue to maintain our ability to respond to the threats within the Strategic Policing Requirement, particularly terrorism.	ACC Supt Corporate Services
4	To develop a consistent approach to Organised Crime Group management at all levels, maximising the involvement of partners.	ACC DCS Crime Services / Chief Supt LPS
5	To better understand the effect of enforcement activity and recovery services on drug trafficking in the region.	ACC DCS Crime Services
6	To continue to focus on the identified high risk groups for collisions giving rise to fatalities and serious injury.	DCC Chief Supt OSS
7	To implement community speed watch in line with the All Wales Strategy.	DCC Chief Supt OSS
8	To further develop awareness campaigns with partners in order to encourage people to report hate crime.	ACC Head of Diversity Unit

Appendix B: About North Wales

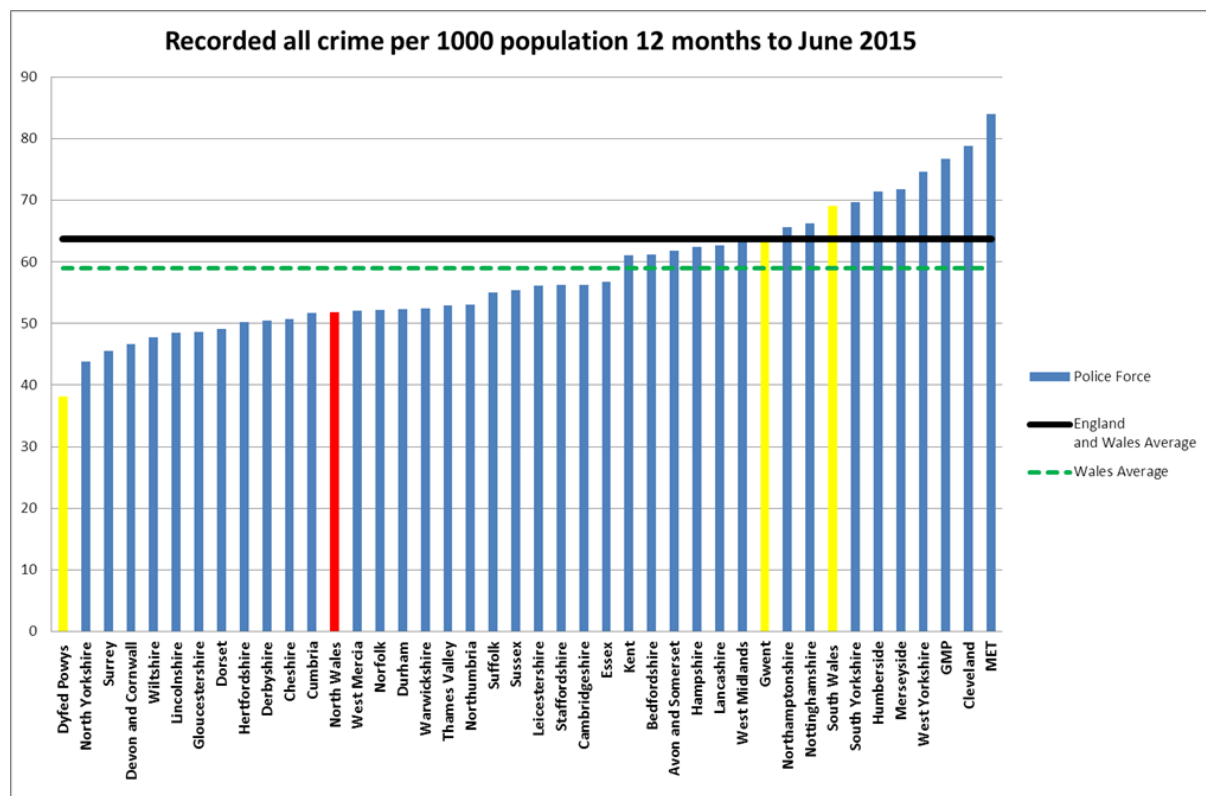
North Wales is regarded as one of the most beautiful places to live and visit in the UK. With a population of 687,500, the North Wales force area covers an area of 6,300 square kilometres extending from Bronington in the East to Aberdaron in the West and from Cemaes Bay in the North to Aberdyfi in the South.

The Force area covers the six geographic counties of North Wales, namely Gwynedd, Anglesey, Conwy, Denbighshire, Flintshire and Wrexham. The Force area is serviced by a single Health Board, Betsi Cadwalader University Health Board and by the North Wales Fire and Rescue Service and Authority. The area is serviced by the Wales Probation Trust and the Welsh Ambulance Trust.

The area encompasses both urban and rural areas including two cities, the Snowdonia National Park, two significant ports (Holyhead in Anglesey and Mostyn in Flintshire), expanding industrial regions (predominantly in the East) and numerous busy towns, many of which attract a high volume of tourists during the summer months.

Crime and Anti-social Behaviour

North Wales is a safe place to live, work and visit. There has been a sustained reduction in victim based crimes over recent years. North Wales was ranked 13th in England and Wales with 51.80 crimes per 1000 population, compared to the England and Wales average of 63.8 in June 2015.

Policing North Wales

The Force itself manages the policing of these six counties through central direction for some policing issues, such as managing major incidents and dealing with organised crime, but the bedrock of its policing activities is firmly rooted in the ten local policing area commands based in the communities they serve. These are:

1. **Isle of Anglesey**
2. **North Gwynedd**
3. **South Gwynedd**
4. **West Conwy Coastal**
5. **Conwy and Denbigh Rural**
6. **Denbighshire Coastal and Abergele**
7. **North Flintshire**
8. **South Flintshire**
9. **Wrexham Town**
10. **Wrexham Rural**

Between 1st January 2015 and 31 December 2015 North Wales Police received 74,803 emergency '999' calls and a total of 342,122 through the non-emergency numbers including '101' (Welsh language line 17,013 and English language line 325,109). In the same period 16,199 arrests were made.

Adroddiad oddi wrth Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu

Teitl:	Y Praesept a'r Dreth Gyngor 2016/17
Cyfarfod:	Panel Heddlu a Throseddu Gogledd Cymru, 25 Ionawr 2016
Awdur:	Kate Jackson, Prif Swyddog Cyllid

1. Cyflwyniad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw adolygu sefyllfa ariannol Comisiynydd Heddlu a Throseddu Gogledd Cymru a gwneud argymhellion ar gyfer y praesept a'r dreth gyngor yn 2016/17.

2. Argymhellion

2.1 Cynyddu'r praesept i £68,322,021

- Bydd hyn yn cynyddu'r dreth gyngor 2.00% - mae hyn yn cyfateb i £240.12 y flwyddyn, cynnydd o £4.68 y flwyddyn, neu 9c yr wythnos am eiddo band D.
- Mae hyn yn gynydd o 2.47% oddi ar 2015/16

2.2 Nodi bod toriadau o £2.838 miliwn yn ofynnol ar gyfer 2016/17; mae'r rhain wedi'u pennu.

2.3 Nodi na fydd nifer Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (SCCH) yn gostwng yn 2016/17.

2.4 Nodi y bydd £1.398 miliwn o'r toriadau'n cael ei ailddyrannu i swyddi rheng flaen.

2.5 Nodi'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC), sy'n cynnwys y rhagdybiaethau canlynol:

- Y bydd y Dreth Gyngor yn cynyddu 2% yn 2016/17, a 2.5% yn 2017/18, 2018/19 a 2019/20.
- Y bydd grantiau plismona'n gostwng 1% ym mhob blwyddyn.
- Y bydd newidiadau yng nghyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr yn dod i rym yn 2016/17 y rhagwelir y byddant yn cael effaith sy'n cyfateb i ostyngiad pellach o 3% yn y grant.

3. Cyllideb Gryno 2016/17

	£ miliwn	
Cyllideb 2015/16	<u>139.836</u>	
Chwyddiant ac anghenion ychwanegol	4.079	+2.6%
Gofyniad cyllideb 2016/17	<u>143.915</u>	
Amcangyfrif o gyfanswm cyllid 2016/17		
Grantiau Llywodraeth (52% o'r cyllid)	72.745	-0.60%
Y Dreth Gyngor	£240.12	+2.00%
Wedi'i lluosio â'r sylfaen drethu	284533	+0.48%
Praesept (48% o'r cyllid)	68,322	+4.01%
Cyfanswm y cyllid sydd ar gael	<u>141.067</u>	+0.89%
Toriadau gofynnol	2.838	

4. Eitemau Statudol

4.1 Ansawdd Gwybodaeth

4.1.1 O dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (a5), mae'n ofynnol i'r Prif Swyddog Cyllid wneud sylw am addasrwydd y wybodaeth sydd i'w defnyddio'n sail i benderfyniadau cyllidebol. Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn cadarnhau bod y ffigurau yn y gwahanol adroddiadau'n ganlyniad i weithdrefnau sy'n parhau i gael eu gweithredu'n unol â'r safonau proffesiynol uchaf. Caiff y systemau hyn eu harchwilio'n fewnol ac allanol, ac nid yw'r archwilwyr allanol erioed wedi rhoi adroddiad archwilio â barn amodol. Felly, ym marn y Prif Swyddog Cyllid, mae'r wybodaeth hon yn addas i'w diben.

4.1.2 Mae hefyd yn ofynnol o dan yr un Ddeddf fod y Prif Swyddog Cyllid yn gwneud sylw am ddigonolrwydd y cronfeydd wrth gefn sydd i'w darparu yn y gyllideb. Ym marn y Prif Swyddog Cyllid, bydd y gronfa gyffredinol yn parhau'n ddigonol i ddiwallu anghenion gweithredol yr Heddlu o ddydd i ddydd. Mae'r cronfeydd wedi'u hadolygu, a cheir rhagor o fanylion ym mharagraff 10.

5. Cefndir

5.1 Bydd toriadau o £24.101 miliwn wedi'u cyflawni dros gyfnod 4 blynedd Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant 2010, ynghyd â blwyddyn ychwanegol yn 2015-16. Mae cyllid grant wedi gostwng 20.6% dros y cyfnod o bum mlynedd, ac mae cyfanswm yr incwm o'r praesept wedi cynyddu 19.2% dros yr un cyfnod; mae hyn wedi arwain at ostyngiad o 16% mewn termau real yng nghyfanswm y gyllideb. Mae'r tabl isod yn dangos y toriadau a wnaed hyd yn hyn:

Blwyddyn	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	Cyfanswm
Toriadau a Wnaed	4.678 miliwn	6.016 miliwn	4.634 miliwn	4.325 miliwn	4.448 miliwn	24.101 miliwn

5.2 Mae'r Llywodraeth wedi cynnal dau adolygiad mawr yn ystod haf 2015 a fydd yn pennu lefel grantiau'r Llywodraeth am blismona ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Yn yr Adolygiad o Wariant, adolygwyd y dyraniadau cyllideb i holl Adrannau'r Llywodraeth gan gynnwys y cyfanswm sydd ar gael ar gyfer plismona. Adolygwyd Fformiwla Ariannu'r Heddlu gan y Swyddfa Gartref: mae'r fformiwla hon yn pennu'r ffordd y mae'r Swyddfa Gartref yn dosbarthu'r cyfanswm sydd ar gael ar gyfer plismona rhwng ardaloedd heddlu. Nid oedd canlyniad terfynol yr adolygiadau hyn yn hysbys nes cyhoeddi'r dyraniadau grant ar 17 Rhagfyr 2015. Oherwydd yr amserlen hon, roedd llawer o ansicrwydd ynghylch maint yr adnoddau a fyddai ar gael a'r toriadau a fyddai'n ofynnol yn ystod y broses gynllunio ar gyfer cyllidebau 2016-17. Mae rhagor o fanylion isod.

6. Y Cyd-destun Cynllunio

6.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) a atodwyd yn egluro'r cyd-destun cynllunio. Mae'n cynnwys ffigurau'r blynyddoedd blaenorol, ynghyd ag amcanestyniadau ar gyfer incwm a gwariant refeniw, a chynlluniau ar gyfer cyfalaf a chronfeydd wrth gefn.

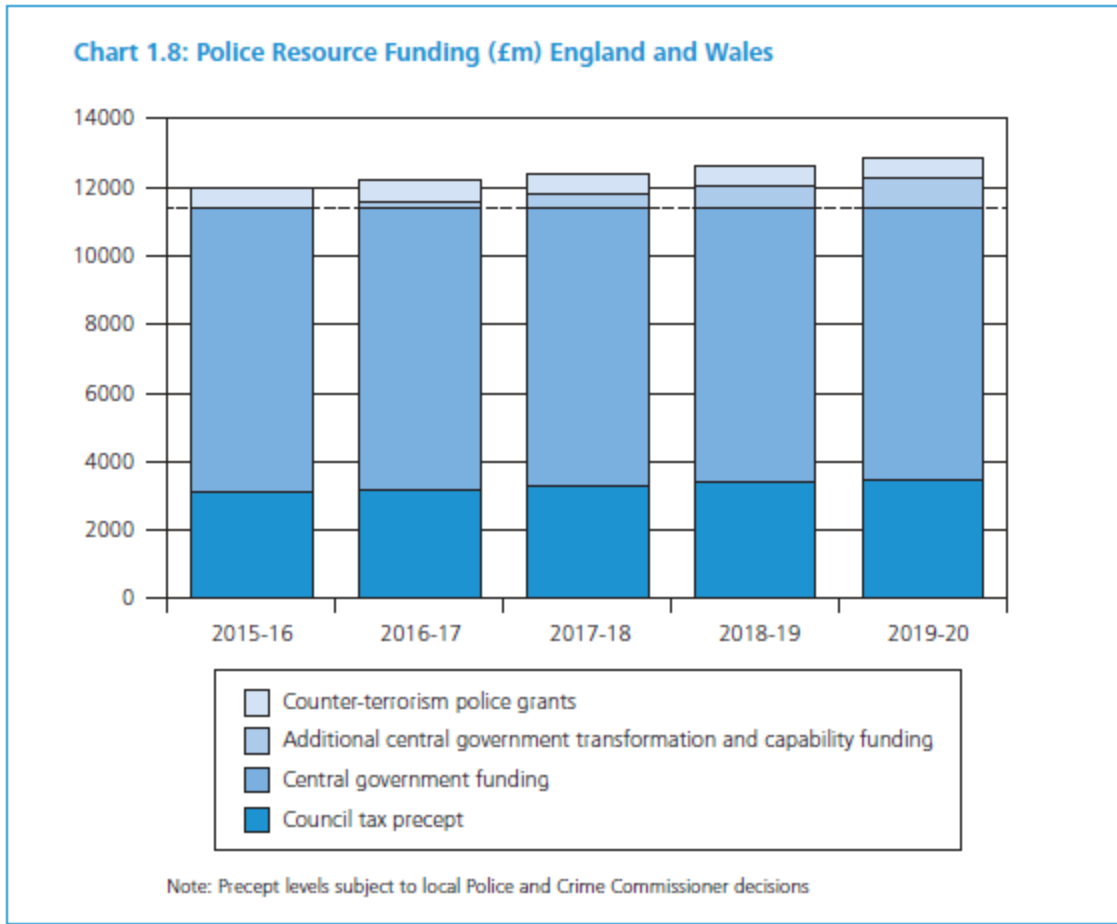
- 6.2 Nid oedd unrhyw Ddyraniadau Cyllid dros dro wedi'u rhoi gan Lywodraeth ar gyfer 2016/17 ar adeg setliad 2015/16. Er hynny, roedd yn amlwg y byddai toriadau'n parhau yn ystod cyfnod y senedd nesaf o leiaf. Sefydlwyd proses yn ystod 2014/15 ar gyfer pennu a sicrhau arbedion ar gyfer y cyfnod rhwng 2015/16 a 2017/18 o dan reolaeth y Bwrdd Cynllunio Strategol, sy'n cael ei gadeirio gan y Prif Gwnstabl.
- 6.3 Mae oddeutu 50 o wahanol ffrydiau gwaith wedi'u hystyried hyd yma. Nodwyd y rhain ar sail gwaith presennol a hefyd drwy feincnodi gan gynnwys, er enghraifft, proffiliau Gwerth am Arian Arolygiaeth Cwnstablïaeth Ei Mawrhydi. Gwnaed yr argymhellion terfynol ar 28 Medi 2015; mae trosolwg byr yn adran 8 o'r adroddiad hwn.
- 6.4 Yn ogystal â nodi'r arbedion sy'n ofynnol, dilynwyd y broses arferol ar gyfer pennu gofynion cyllideb ar gyfer y dyfodol ac mae esboniad manylach o hyn yn y CATC. Ystyriwyd y canlynol wrth ddatblygu'r CATC:
- Blaenoriaethau lleol a chenedlaethol sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Heddlu a Throseddu, y Gofyniad Plismona Strategol a'r Cynllun Gweithredu 2016/17
 - Pwysau newydd a rhai sy'n codi
 - Y broses gynllunio strategol
 - Strategaethau eraill yr heddlu
 - Yr hinsawdd economaidd bresennol
 - Y sefyllfa ariannol bresennol
 - Amcangyfrifon o'r adnoddau sydd ar gael
 - Rhagolygon cyllideb ar gyfer y cyfnod, gan gynnwys dyfarniadau tâl
 - Y rhaglen gyfalaf, y Cod Materion Ariannol a'r effaith ar y gyllideb refeniw
 - Cronfeydd wrth gefn a gweddillau
 - Creu incwm, gweithgareddau masnachu a grantiau
 - Cydweithio
- 6.5 Torrwyd cyfanswm o £4.448 miliwn o gyllideb 2015/16 o'i chymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol, ac roedd y gyllideb yn darparu ar gyfer trosglwyddiad net bach i'r cronfeydd wrth gefn. Er mwyn sicrhau bod modd gwneud arbedion yn y dyfodol, bydd angen tynnu'r gost sy'n gysylltiedig â lleihau nifer y staff o'r Gronfa Rheoli Newid, fel yr oeddem wedi disgwyl.
- 6.6 Bob blwyddyn bydd Arolygiaeth Cwnstablïaeth Ei Mawrhydi a Swyddfa Archwilio Cymru yn adolygu'r Heddlu, ei sefyllfa ariannol gyffredinol, ei broses gynllunio a'i arbedion blynyddol; mae rhagor o fanylion am hyn yn y CATC. Nodwyd bod yr Heddlu hyd yn hyn wedi gallu diogelu gwasanaethau rheng flaen a nifer ei swyddogion i'r graddau mwyaf posibl, a bod cyfran yr arbedion nad ydynt yn ymwneud â staff yn fwy na'r cyfartaledd cenedlaethol, ond ei bod yn fwyfwy anodd sicrhau hyn.

7. Dyraniadau Cyllid

- 7.1 Nid oedd unrhyw Ddyraniadau Cyllid dros dro wedi'u rhoi gan Lywodraeth ar gyfer 2016-17 yn setliad 2015-16. Roedd llawer o ansicrwydd ynghylch cyllid ar gyfer y dyfodol pan gyflwynwyd Cyllideb 2015, er ei bod yn glir nad oedd y wlad ond hanner ffordd tuag at y nod o gydbwysu'r gyllideb flynyddol ar ddiwedd 2014-15 ac roedd yr holl bleidiau gwleidyddol

wedi datgan eu bod wedi ymrwymo i gydbwysu'r gyllideb flynyddol cyn yr etholiadau ym Mai 2015. Roedd rhagdybiaeth o doriad o 4% wedi'i chynnwys yn yr amcanestyniadau ar gyfer pob blwyddyn rhwng 2016-17 a 2018-19. O ganlyniad i hyn, rhagwelwyd y byddai diffyg o £15.5 miliwn dros y cyfnod rhwng 2015-16 a 2018-19 a hwn oedd y targed ar gyfer arbedion a ddefnyddiwyd i ddibenion cynllunio yn ystod 2015-16.

- 7.2 Ar ôl yr etholiad ym mis Mai, cynhaliodd y Llywodraeth Adolygiad o Wariant yn ystod misoedd yr haf. Ymgynghorodd y Trysorlys ar doriadau rhwng 25% a 40% mewn termau real; mae'r rhain yn cyfateb o ostyngiad mewn arian parod rhwng 19% a 35% dros gyfnod o bedair blynedd. Yr arwyddion oedd y byddai'r toriadau'n agosach i 19% dros bedair blynedd. Mae hyn yn gyson â'r CATC a gyhoeddwyd yn Ionawr 2015. Fodd bynnag, yr hyn sydd wedi newid yw bod y cyfnod o bedair blynedd bellach yn rhedeg rhwng 2016-17 a 2019-20 yn hytrach na rhwng 2015-16 a 2018-19. Mae hyn yn golygu blwyddyn ychwanegol o doriadau o'i gymharu â'r nod yr oedd y Canghellor wedi'i ddatgan o'r blaen o gydbwysu cyfrifon y wlad erbyn 2018-19 ac, ar sail y rhagdybiaethau yn CATC 2015, byddai hyn yn golygu gofyniad am doriadau ychwanegol o £3 miliwn.
- 7.3 Cyhoeddwyd y canlyniad i'r adolygiad o wariant yn Natganiad Hydref y Canghellor ar 25 Tachwedd 2015. Yn ei araith, cyfeiriodd y Canghellor at gyllid ar gyfer yr heddlu a dweud: *"now is not the time for further police cuts, now is the time to back our police and give them the tools to do the job."* Roedd hyn yn arwydd o newid cyfeiriad ac na fyddai'r toriadau mor fawr ag y nodwyd o'r blaen.
- 7.4 Cyhoeddwyd rhagor o fanylion yn ddiweddarach y diwrnod hwnnw a oedd yn dangos bod cyfanswm y cyllid ar gyfer yr heddlu, gan gynnwys cyllid Gwrthderfysgaeth, wedi'i dorri 1.3% mewn termau real dros bedair blynedd. Mewn llythyr at Gomisiynwyr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstabiliaid, dywedodd yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Gweinidog dros Blismona, "taking into account the scope that you have to raise local council tax, this means a flat real settlement for policing as a whole." Y ffordd orau o egluro hyn yw'r graff canlynol o Ddogfen Adolygiad o Wariant y Trysorlys sy'n dangos bod y gyfran o gyfanswm cyllid yr heddlu a ddyrennir yn gostwng dros y pedair blynedd nesaf.

7.5 Yn ystod yr haf, ymgynghorodd y Swyddfa Gartref hefyd ar y fformiwla sy'n dyrannu cyfanswm y cyllid sydd ar gael i'r ardaloedd plismona. Nid oedd yr ymgynghoriad cyntaf ym mis Gorffennaf 2015 yn cynnwys unrhyw enghreifftiau o ddefnyddio'r fformiwla arfaethedig newydd. Cynhaliwyd ymgynghoriad pellach ym Medi 2015 lle'r oedd y Gweinidog dros Blismona wedi darparu manylion o welliannau arfaethedig yn y fformiwla ariannu yr oedd y Swyddfa Gartref wedi ymgynghori arni yn ystod yr haf. Roedd y Gweinidog hefyd wedi darparu ychydig enghreifftiau o'r dyraniadau diwygiedig wedi'u seilio ar gyllidebau 2015-16. Yn y cynnig newydd roedd un ffactor wedi'i ddileu, sef y nifer cyfwerth â Band D, gan ei bod wedi'i ddangos nad oedd y ffactor hwn yn gweithio yn ôl y bwriad. Diwygiwyd pwysoliadau'r pedwar ffactor arall fel a ganlyn.

Newidyn	Pwysoliad gwreiddiol	Pwysoliad diwygiedig
Maint poblogaeth	24%	30%
Aelwydydd heb oedolion cyflogedig a phlant dibynnol	25%	31%
Dan Bwysau Mawr	25%	31%
Nifer cyfwerth â Band D	16%	0
Dwysedd y Barrau	10%	8%

7.6 Newidiwyd cyfran y cyllid a ddyrennir i Ogledd Cymru o 1.03% i 1.06%. Newid canran bach yw hwn ond, ar sail cyllid 2015-16, byddai wedi rhoi cyllid ychwanegol o £2 miliwn. Fodd bynnag, daeth yn amlwg bod y Swyddfa Gartref wedi defnyddio'r ystadegau anghywir yn ei henghreffittiau. O ganlyniad i hyn, cafwyd datganiad gan y Gweinidog dros Blismona fod y broses i'w hatal ac y bydd y dyraniadau ar gyfer 2016-17 yn cael eu gwneud mewn ffordd debyg i'r blynyddoedd diweddar. Byddai hyn yn golygu toriad o'r un ganran ar gyfer pob un o'r heddluoedd. Rhagwelir y bydd gwaith ac ymgynghori pellach ar y cynigion ar gyfer y fformiwla ariannol. Mae hyn yn golygu y bydd yr ansicrwydd ynghylch lefel y cyllid i Heddlu Gogledd Cymru yn parhau nes cael penderfyniad terfynol ar y fformiwla ariannu ddiwygiedig. Bydd y cynnig yn cynnwys cynigion pontio ar sut i symud o'r dyraniad presennol at yr un diwygiedig. Hon yw'r risg fwyaf i'r gyllideb ar hyn o bryd; pe byddai'r fformiwla bresennol yn cael ei gorfodi, byddai'n golygu gostyngiad o £10.5 miliwn yn y grant cyllid gwaelodol a delir ar hyn o bryd.

7.7 Cyhoeddwyd y canlyniadau i'r ymgynghoriadau uchod a manylion eraill gan y Swyddfa Gartref ar 18 Rhagfyr 2015. Y prif benawdau oedd:

- Gostyngiad ar gyfradd safonol o 0.6% ar gyfer yr holl ardaloedd plismona. Mae hyn yn golygu gostyngiad o £0.417 miliwn yn y grant i Ogledd Cymru. Fodd bynnag, rhaid ystyried hefyd y costau ychwanegol o £2.2 miliwn am Yswiriant Gwladol yn 2016-17 (o ganlyniad i newidiadau yn y pensiwn gwladol a gyhoeddwyd o'r blaen gan y Llywodraeth) sy'n golygu toriad yn y gyllideb.
- Nodwyd yn y datganiad fod adnoddau ychwanegol wedi'u dyrannu ar gyfer mesurau gwrthderfysgaeth a bod Cronfa Gweddnewid o £76 miliwn wedi'i sefydlu i ariannu arfau tanio, ymysg pethau eraill. Ceir rhagor o fanylion am y rhain yn yr wythnosau i ddod.
- Mae'r 'brig-dorri' cyffredinol wedi cynyddu o £160 miliwn i £218 miliwn, ond mae bellach yn cynnwys £80 miliwn tuag at yr uwchraddio cenedlaethol ar system gyfathrebu'r heddlu.
- Ni roddwyd manylion y Grant Cyfalaf ond mae'r cyfanswm wedi'i leihau 40%. Os caiff hyn ei drosglwyddo, ac mae hyn yn debygol, byddai'n golygu gostyngiad o £0.360 miliwn yn y grant cyfalaf i Ogledd Cymru.
- Mae heddluoedd Lloegr yn parhau i dderbyn cyllid etifeddol o'r dreth gyngor ac mae hyn wedi cynyddu bellach o £503 miliwn i £514 miliwn.

- Roedd y wybodaeth a ddarparwyd am gyllid mewn blynyddoedd i ddod yn fach iawn, ac nid oedd dim manylion am ddyraniadau canolog na'r effaith o unrhyw newid yn y fformiwla ariannu, felly ychydig iawn o sicrwydd sydd gennym ynghylch y rhagdybiaethau am grantiau yn y blynyddoedd i ddod.

7.8 Ar sail y cyfansymiau a ddarparwyd yn y datganiad a gafwyd eleni, amcangyfrifwyd y bydd toriad pellach o 1% mewn grantiau ym mhob un o'r tair blynedd nesaf. Mae hyn yn llai na'r disgwyl ond yn ostyngiad yng nghyllid llywodraeth er hynny, gan fod y Llywodraeth wedi rhagdybio y bydd y dreth gyngor yn cael ei chynyddu'n lleol i wireddu'r addewid i beidio â gostwng y cyllid i'r heddlu yn gyffredinol.

7.9 Bydd y canlyniad i gam nesaf y fformiwla ariannu'n dod yn fwy clir yn ystod y flwyddyn nesaf. Hon yw'r risg fwyaf i gyllid ond hon hefyd yw'r wybodaeth sydd ei hangen i gael gwell dealltwriaeth o'r adnoddau a fydd ar gael ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru yn y tymor canolig.

8. Cyllideb 2016/17 i 2019/20

8.1 Mae crynodeb yn Atodiad A o Ragolwg y Gyllideb a'r newidiadau ar gyfer 2016/17 a blynyddoedd wedyn.

8.2 Mae rhai o'r rhagdybiaethau ar gyfer blynyddoedd i ddod wedi cael eu diweddarau fel y nodwyd uchod. Y prif ragdybiaethau yw:

- Chwyddiant blynyddol o 1% mewn cyflogau o fis Medi bob blwyddyn (dim newid)
- Chwyddiant cyffredinol o 1% ar gyfer 2016/17 a 2% ar ôl hynny
- Chwyddiant penodol wedi'i gymhwyso lle'r oedd yn hysbys
- Cynnydd o 2% yn y Dreth Gyngor yn 2016/17 (3.5% yn wreiddiol); a 2.5% ar ôl hynny
- Gostyngiad o 0.6% yn y grant ar gyfer 2016/17; 1% ar ôl hynny
- Bydd newidiadau mewn taliadau Yswiriant Gwladol yn 2016/17 yn ychwanegu £2.2 miliwn at y bil cyflogau, a hynny'n cyfateb i doriad ychwanegol o 3%

8.3 Effaith y rhagdybiaethau hyn yw:

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Cynnydd o ganlyniad i chwyddiant	£4.078 miliwn (2.60%)	£2.232 miliwn (2.04%)	£2.580 miliwn (1.60%)	£2.375 miliwn (1.45%)
Gostyngiad yn y Grant	£0.417 miliwn (-0.6%)	£0.728 miliwn (-1.0%)	£0.720 miliwn (-1.0%)	£0.713 miliwn (-1.0%)
Llai: cyllid ychwanegol o gynnydd yn y Dreth Gyngor	(£1.657 miliwn) (2.0%)	(£1.883 miliwn) (2.5%)	(£1.935 miliwn) (2.5%)	(£1.989 miliwn) (2.5%)
Toriadau gofynnol	£2.838 miliwn	£2.077 miliwn	£1.365 miliwn	£1.099 miliwn

8.4 Canolbwyntiwyd ar doriadau'n bennaf yn ystod y pum mlynedd diwethaf a thorwyd cyfanswm o £24.1 miliwn o'r gyllideb. Fodd bynnag, er mwyn delio â blaenoriaethau lleol a chenedlaethol, bydd angen adnoddau ychwanegol mewn meysydd gwaith penodol. Gellir delio â'r rhan fwyaf

o'r galw hwn drwy newid blaenoriaethau o fewn Gwasanaethau. Fodd bynnag, mae rhai gofynion yn codi sy'n galw am staff ychwanegol, ac mae'r rhain wedi'u hariannu o'r toriadau a nodwyd. Mae'r ffigur am chwyddiant uchod yn cynnwys buddsoddiad ychwanegol o £1.072 miliwn yn yr Uned Amddiffyn Pobl Agored i Niwed. Mae'r buddsoddiad hwn ar ffurf 19 o Swyddogion a 5 aelod staff (gellir newid y cymysgedd terfynol) ar gyfer atal, darganfod ac ymchwilio i achosion o gamfanteisio ar bobl agored i niwed. Mae hyn wedi'i ddynodi'n flaenoriaeth genedlaethol yn ogystal ag un lleol, ac mae'n cynnwys camfanteisio ar-lein. Mae angen buddsoddiad o £0.068 miliwn yn y broses cofnodi troseddau i gwrdd â gofynion cenedlaethol yn ogystal â buddsoddiad o £0.233 miliwn i gwblhau nifer o brosiectau ym maes TG ac Ystadau sydd i'w cyflawni dros y blynyddoedd nesaf.

- 8.5 Mae'r Bwrdd Cynllunio Strategol wedi pennu a chytuno ar doriadau o £2.838 miliwn ar gyfer 2016/17 ym mhob un o feysydd yr heddlu. Mae'r rhain wedi'u rhestru isod:

Toriadau i'w gwneud yn 2016/17	
Adolygiad o Wasanaethau Busnes	£0.237 miliwn
Adolygiad o Wasanaethau Corfforaethol	£0.326 miliwn
Dyfodol Gweithrediadau GPLI	£0.114 miliwn
Gwasanaethau Cymorth Gwyddonol	£0.270 miliwn
Rhaglen Dyfodol Cyfathrebiadau	£0.180 miliwn
Ystadau	£0.266 miliwn
Cerbydau a chludiant	£0.075 miliwn
Dadansoddwyr	£0.027 miliwn
Goramser	£0.150 miliwn
Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol	£0.099 miliwn
Arlwyo	£0.050 miliwn
Adolygiad o Reoli Gwasanaethau Cymorth	£0.215 miliwn
Gwasanaethau Troseddu	£0.147 miliwn
Caffael	£0.015 miliwn
Cynhyrchu Incwm	£0.200 miliwn
Trwyddedu Arfau Tanio	£0.203 miliwn
Atafaelu Eiddo	£0.012 miliwn
Arbedion Penodol mewn Gwasanaethau	£0.345 miliwn
Cyfanswm y toriadau	£2.838 miliwn

- 8.6 Mae hyn yn gadael arbedion o £4.541 miliwn i'w gwneud yn y cyfnod rhwng 2017/18 a 2019/20. Mae'r cynlluniau ar gyfer yr arbedion ychwanegol hyn ar wahanol gamau yn eu datblygiad. Caiff y cynlluniau hyn eu datblygu a'u hadolygu ymhellach yn ystod y 12 mis nesaf. Bydd y broses i bennu arbedion effeithlonrwydd pellach yn parhau:

	2017/18 i 2019/20
Adolygiad o Wasanaethau Busnes	£0.726 miliwn
Adolygiad o Wasanaethau Corfforaethol	£0.026 miliwn
Dyfodol Gweithrediadau GPLI	£0.081 miliwn
Dyfodol Gweithrediadau SCCH	£1.037 miliwn
Rhaglen Dyfodol Cyfathrebiadau	£0.096 miliwn
Ystadau	£0.318 miliwn
Cerbydau a chludiant	£0.228 miliwn

Contractau TG	£0.762 miliwn
Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu	£0.196 miliwn
Cydweithio	£0.200 miliwn
Caffael	£0.100 miliwn
Adolygu'r Gyllideb	£0.271 miliwn
PFI	£0.500 miliwn
Cyfanswm	£4.541 miliwn

9.0 Risgiau

9.1 Mae manylion y risgiau i'r gyllideb yn y dyfodol wedi'u cynnwys yn y CATC. Mae crynodeb o'r prif risgiau isod; mae rhai ohonynt wedi'u nodi eisoes yn yr adroddiad hwn:

- Ansicrwydd ynghylch ariannu, gan gynnwys brig-dorri, a darparu manylion yn hwyr yn y cylch cynllunio
- Gall newidiadau yn y fformiwla ariannu yn y dyfodol fod yn niweidiol i Ogledd Cymru; tynnu'n ôl y grant cyllid gwaelodol – hon fydd y risg fwyaf dros y 12 mis nesaf
- Gofynion cenedlaethol a lleol sy'n codi
- Cyflawni'r cynlluniau arbed arian presennol
- Pennu cynlluniau arbed arian ar gyfer y dyfodol
- Gwaethygu'r sefyllfa economaidd genedlaethol yn galw am orfodi toriadau ychwanegol
- Cynnydd mewn costau tâl (gan gynnwys cyfraniadau pensiwn ac yswiriant gwladol) – costau tâl yw tua 80% o'r gyllideb net.

10. Cadernid a Chronfeydd Wrth Gefn

10.1 Mae'r Comisiynydd o dan ddyletswydd i sicrhau ei fod yn dal digon o arian wrth gefn i reoli risgiau. Yn ogystal â'r risgiau sy'n ymwneud ag ariannu a rhagfynegi a nodwyd uchod, mae angen i'r Comisiynydd ddarparu ar gyfer risg gwariant (gwariant sy'n fwy na'r gyllideb), a digwyddiadau mawr drud, trychinebau naturiol a digwyddiadau eraill na ellir eu rhag-weld. Mae elfen o'r risg hon wedi'i rheoli drwy'r cyllidebau yn ystod y flwyddyn drwy'r cyllidebau hapddigwyddiadau. Mae'r rhain yn cael eu lleihau ac mae mwy o'r risg honno'n cael ei drosglwyddo i'r Cronfeydd Wrth Gefn a Balansau.

9.2 Ar hyn o bryd mae £4.189 miliwn yn y Gronfa Gyffredinol - 3% o'r amcangyfrif o gyllideb net 2016-17. Credir ei bod yn ddoeth dal rhwng 3% a 5% o'r gyllideb net. Adolygwyd y cronfeydd wrth gefn yn ystod y broses pennu cyllideb y llynedd a gan fod Cronfa Digwyddiadau Mawr ar wahân bellach, penderfynwyd lleihau'r Gronfa Gyffredinol i £4.189 miliwn, sef 3% o'r gyllideb net. Cyn hynny, roedd swm yn y Gronfa Gyffredinol ar gyfer Digwyddiadau Mawr, os oedd ei angen.

9.4 Bydd y defnydd o gronfeydd wrth gefn yn dibynnu ar y penderfyniadau terfynol ar wariant cyfalaf a'r setliadau refeniw terfynol, felly mae'r tabl isod yn dangos y cynllun presennol ar gyfer y ffordd orau o ddefnyddio'r cronfeydd a glustnodwyd i gynnal y ddarpariaeth o wasanaethau a lliniaru'r pwysau ar y gyllideb refeniw. Lle nad yw'r defnydd o'r Gronfa'n hysbys (yn achos y Gronfa Digwyddiadau Mawr, er enghraifft) nid yw newidiadau wedi'u dangos. Bydd y defnydd o gronfeydd wrth gefn yn cael ei adolygu'n rheolaidd.

Cronfeydd defnydd-iadwy ar:	31 Mawrth 2015 £ miliwn	31 Mawrth 2016 £ miliwn	31 Mawrth 2017 £ miliwn	31 Mawrth 2018 £ miliwn	31 Mawrth 2019 £ miliwn	
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf	4.641	3.341	-	-	-	I'w defnyddio ar gyfer cyfalaf yn unig
Cronfa Gyffredinol	4.189	4.189	4.189	4.189	4.189	Wedi'i gosod ar 3% o'r gyllideb net o 2015/16
Cronfeydd a Glustnodwyd	32.235	28.715	18.449	14.775	13.512	Manylion isod
Cyfanswm y Cronfeydd Defnydd-iadwy	41.065	36.245	22.638	18.964	17.701	

Mae dadansoddiad isod o'r amcangyfrif o'r Cronfeydd a Glustnodwyd ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol. Mae rhagor o fanylion yn y CATC.

Disgrifiad	31 Mawrth 2015 £ miliwn	31 Mawrth 2016 £ miliwn	31 Mawrth 2017 £ miliwn	31 Mawrth 2018 £ miliwn	31 Mawrth 2019 £ miliwn
Buddsoddi Cyfalaf	14.845	12.557	3.373	0.885	0.885
Digwyddiadau Mawr	2.235	2.235	2.235	2.235	2.235
Cronfa Pensiwn Afiechyd	0.697	0.697	0.697	0.697	0.697
Cronfa Yswiriant	1.259	1.259	1.259	1.259	1.259
Cronfa PFI	3.397	3.692	3.914	4.032	4.073
Cronfa Profianwyr	4.840	4.840	4.140	3.440	2.740
Diogelu a Chynnal Ystadau	2.000	1.500	1.000	0.500	0.000
Cost Newid	1.659	0.759	0.759	0.759	0.759
Cronfa Bartneriaeth	0.685	0.581	0.477	0.373	0.269
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	0.265	0.265	0.265	0.265	0.265
Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau gan gynnwys Cyllidebau Cyfreithiol a Chyfranogol	0.353	0.330	0.330	0.330	0.330
Cyfanswm	32.235	28.715	18.449	14.775	13.512

11. Cyfalaf

- 11.1 Mae nifer o brosiectau yn y Rhaglen Gyfalaf sy'n dod i ddiwedd eu camau cynllunio a cheisio caniatâd. Y rhain yw'r cyfleuster pencadlys a dalfeydd a'r orsaf heddlu yng nghanol tref Wrecsam, yr orsaf heddlu newydd yn Llandudno, a'r datblygiadau ar gyfer amnewid technoleg ystafell reoli a data symudol. Mae'r gwariant ar y prosiectau hyn wedi'i ailbroffilio:

ysgwyddir y rhan fwyaf o'r gwariant ar ôl dechrau'r gwaith, ond mae angen amser ac adnoddau i roi prosiectau o'r maint hwn ar waith.

2.1 Yn ogystal â hyn, mae prosiectau ystadau llai i'w cwblhau a phrosiectau i uwchraddio systemau Busnes a'r Rhaglen Amnewid Cerbydau flynyddol.

2.2 Yr unig gynlluniau ar ôl 2017-18 sydd wedi'u pennu ar hyn o bryd yw'r Rhaglenni ar gyfer Amnewid Cerbydau a TG. Cynhelir Adolygiad o Ystadau yn 2016-17 ac adolygir y Rhaglen Gyfalaf yn sgîl hynny ac ar ôl cwblhau'r rhaglenni gwaith mawr dros y ddwy flynedd nesaf.

Crynodeb o'r Rhaglen Gyfalaf 2015/16 i 2019/20

Gwariant	£ miliwn
Ystadau	21.445
Cerbydau a Chyfarpar	8.602
Technoleg Gwybodaeth a Chyfrifiaduron	9.577
Cyfanswm Gwariant	39.624
Cyllid	
Grantiau	3.065
Cyfraniad Refeniw	3.674
Cronfeydd Wrth Gefn	13.960
Derbyniadau Cyfalaf	7.549
Benthyca	4.570
Cyfanswm Cyllid	39.624

12. Ystyried yr Opsiynau

12.1 Mae'r newidiadau mawr canlynol wedi'u gwneud rhwng y CATC blaenorol a'r un presennol:

Newid rhwng 2015/16 a 2016/17	Ionawr 2015	Ionawr 2016
Toriad yng ngrant y Llywodraeth	4%	0.6%
Cynnydd yn y dreth gyngor	3.5%	2%
Toriadau gofynnol yn 2016/17	£4.563 miliwn	£2.838 miliwn
Gostyngiad yn nifer y Swyddogion Cymorth Cymunedol	19	0

Mae'r Comisiynydd wedi ystyried yr holl opsiynau sydd ar gael. Nid oedd y toriadau o £4.563 miliwn a ragdybiwyd cynt ar gyfer 2016/17 yn ddigon i ateb y galwadau a oedd yn codi, a byddai hyn wedi golygu mai dim ond drwy adleoli swyddogion rheng flaen y gellid ateb y galwadau hyn. Ym mis Rhagfyr, cyflwynodd yr Heddlu gynlluniau drafft wedi'u seilio ar doriad o 0.6% yn y grant ac arbedion o £2.8 miliwn, y bydd £1.4 miliwn ohonynt yn cael eu hailddyrrannu i gynnal gweithgareddau rheng flaen. Nid oedd y toriadau yn 2016/17 yn cynnwys lleihau nifer swyddi'r SCCH fel y rhagwelwyd yn wreiddiol. Wrth benderfynu ar y cynnydd arfaethedig yn y Dreth Gyngor, rhaid dal y ddysgl yn wastad rhwng fforddiadwyedd a sicrhau bod cyllid digonol gan wasanaeth yr heddlu, ar sail yr hyn a ddigwyddodd yn ystod y pum mlynedd diwethaf a rhagolygon ar gyfer y pedair blynedd nesaf. Bydd toriadau ychwanegol yn sicr o effeithio ar niferoedd y swyddogion a staff rheng flaen. Mae'r Swyddfa Gartref wedi cymryd y bydd cynnydd o 2% yn y Dreth Gyngor (a chynnydd mwy yn achos

heddluoedd lle mae treth gyngor is) yn ei chyfrifiadau ar gyfer 2016/17: mae'r cynnydd hwn o 2% yn rhoi'r gallu i Heddlu Gogledd Cymru i ddal y ddysgl yn wastad rhwng yr angen i ddiogelu'r gwasanaeth a fforddiadwyedd.

12.2 Mae'r Comisiynydd wedi cynnal trafodaethau â'r Prif Gwnstabl, sydd wedi cadarnhau bod y cynnydd o 2% yn y dreth gyngor yn darparu cyllid digonol i gynnal gweithrediadau gwasanaeth yr heddlu yn 2016/17. Fodd bynnag, oherwydd yr ansicrwydd ynghylch lefel y grant a ddyrennir yn y dyfodol a newidiadau mewn pwysau ar weithrediadau, ni ellir gwneud sylw ar hyn o bryd ynghylch a yw'r rhagdybiaethau cynllunio ar gyfer cynnydd yn y dyfodol yn gynaliadwy yn y tymor canolig.

12.3 O gynyddu'r Dreth Gyngor 2%, y prisiau ar gyfer pob band eiddo yw:

Band Treth	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Treth Gyngor £	160.08	186.76	213.44	240.12	293.48	346.84	400.20	480.24	560.28

12.4 Y praesept ar gyfer pob ardal bilio fydd:

Awdurdod Bilio	Sylfaen Drethu	Praesept
Cyngor Sir Ynys Môn	30,250.23	£7,263,685
Cyngor Gwynedd	49,932.37	£11,989,761
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	49,746.66	£11,945,168
Cyngor Sir Ddinbych	38,887.56	£9,337,681
Cyngor Sir y Fflint	62,759.00	£15,069,691
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	52,957.00	£12,716,035
Cyfanswm	284,532.82	£68,322,021

13. Goblygiadau

Amrywiaeth	Bydd argymhellion yr adroddiad yn effeithio ar nifer cyflogeion yr Heddlu mewn blynyddoedd i ddod.
Ariannol	Pwrpas yr adroddiad hwn yw argymhell y Praesept a'r Dreth Gyngor ar gyfer 2016/17, a thrafod y ffactorau a ystyriwyd wrth wneud yr argymhelliad hwn. Er bod yr argymhelliad ar gyfer un flwyddyn ariannol, mae'n bwysig ystyried y sefyllfa tymor canolig a thymor hir wrth ddod i benderfyniad. Mae adnoddau ariannol digonol yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r Cynllun Heddlu a Throseddau ac i gwrdd â'n gofynion cyfreithiol.
Cyfreithiol	Mae'r adroddiad hwn, ynghyd â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, yn darparu digon o wybodaeth i'r Panel Heddlu a Throseddau i wneud penderfyniad a all wrthsefyll her gyfreithiol yn y dyfodol.
Risg	Mae'r adroddiad yn nodi ac yn gwerthuso'r risgiau sy'n deillio o'r argymhellion.
Yr Heddlu a Throseddau	Nid oes goblygiadau ar wahân o ran yr heddlu a throseddau.

Atodiad A, Cyllideb 2015-16 i 2019-20								
	Cyllideb		Cyllideb		Cyllideb		Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol		Flynyddol		Flynyddol		Flynyddol	Flynyddol
	2015-16		2016-17		2017-18		2018-19	2019-20

	Gwariant	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1	Tâl Swyddog Heddlu	71,269	1,648	72,917	1,338	74,255	1,227	75,482	1,235	76,717
2	Tâl Staff yr Heddlu	40,249	651	40,900	807	41,707	649	42,356	654	43,010
3	Goramser Swyddog yr Heddlu	1,983	-150	1,833	0	1,833	0	1,833	0	1,833
4	Goramser Staff yr Heddlu	406	0	406	0	406	0	406	0	406
5	Lwfansau	2,023	-155	1,868	-50	1,818	-50	1,768	-50	1,718
6	Hyfforddiant	669	-3	666	13	679	14	693	14	707
7	Gweithwyr Eraill	671	7	678	13	691	14	705	14	719
8	Taliadau Pensiwn Uniongyrchol	3,102	0	3,102	62	3,164	63	3,227	65	3,292
9	Costau Ynni	1,409	22	1,431	44	1,475	44	1,519	47	1,566
10	Costau Rhedeg Adeiladau	6,645	-380	6,265	134	6,399	137	6,536	140	6,676
11	Atgyweirio a Chynnal a Chadw Cerbydau	857	5	862	17	879	18	897	18	915
12	Costau Rhedeg Cerbyd	2,167	-111	2,056	86	2,142	89	2,231	94	2,325
13	Lwfansau Car a Theithio	721	8	729	14	743	15	758	15	773
14	Uned Awyr	1,394	-99	1,295	0	1,295	0	1,295	0	1,295
15	Offer	688	-33	655	14	669	14	683	14	697
16	Dillad a Gwisgoedd	466	5	471	9	480	10	490	9	499
17	Argraffu a Deunydd Ysgrifennu	437	-3	434	9	443	9	452	10	462
18	TG a Chyfathrebu	9,215	-12	9,203	0	9,203	0	9,203	0	9,203
19	Cynhaliath	297	-11	286	6	292	6	298	7	305
20	Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill	7,552	79	7,631	236	7,867	90	7,957	90	8,047
21	Fforensig	1,078	-123	955	21	976	22	998	23	1,021
22	Taliadau Dyledion a Chyfraniad at Gyfalaf	1,504	0	1,504	360	1,864	0	1,864	0	1,864
23	Arian At Raid ar gyfer Sefyllfaoedd Arbennig	400	0	400	0	400	0	400	0	400
24	Chwyddiant ac Arian At Raid Cyffredinol	400	0	400	0	400	0	400	0	400
25	Cronfa Diogelwch Cymunedol	1,166	0	1,166	0	1,166	0	1,166	0	1,166
	Gwariant Gros	156,768	1,345	158,113	3,133	161,246	2,371	163,617	2,399	166,016
	Incwm									
26	Secondiadau	-1,300	199	-1,101	0	-1,101	0	-1,101	0	-1,101
27	Llog ar Falansau	-271	0	-271	0	-271	0	-271	0	-271
28	Incwm	-5,397	-270	-5,667	0	-5,667	0	-5,667	0	-5,667
29	Grantiau Penodol	-10,051	-43	-10,094	52	-10,042	53	-9,989	52	-9,937
	Cyfanswm Incwm	-17,019	-114	-17,133	52	-17,081	53	-17,028	52	-16,976
30	Cronfa Wrth Gefn PFI	29	0	295	-73	222	-104	118	-77	41
31	Cronfa Wrth Gefn Ymwybyddiaeth Cyflymder	-208	0	-208	0	-208	0	-208	0	-208
32	Ychwanegol o Gronfeydd Wrth Gefn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gwariant Net	139,836	1,231	141,067	3,112	144,179	2,320	146,499	2,374	148,873
33	Cyfanswm Grantiau	-73,162	417	-72,745	728	-72,017	720	-71,297	713	-70,584
34	Y Praesept	-66,674	-1,648	-68,322	-1,883	-70,205	-1,935	-72,140	-1,989	-74,129
	Cyllid	-139,836	-1,231	-141,067	-1,155	-142,222	-1,215	-143,437	-1,276	-144,713
	Balans Blynnyddol	0	0	0	1,957	1,957	1,105	1,105	1,098	1,098
	Cronnus			0		1,957		3,062		4,160

**Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstabl
Heddlu Gogledd Cymru**

Cynllun Ariannol Tymor Canolig

2016-17 i 2019-20

Ionawr 2016

1. Cyflwyniad

1.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) yn cysylltu Cynllun Plismona 2015-2018 a'r Blaenoriaethau Plismona a gytunwyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl â'r Strategaeth Ariannol (Atodiad A) a'r Adnoddau sydd ar gael.

1.2 Nod

Nod y papur hwn yw nodi sut y mae'r gyllideb wedi cael ei mantoli hyd yma a'r cynlluniau ar gyfer ei mantoli yn y blynyddoedd i ddod, gan gynnwys perfformiad a sicrhau bod blaenoriaethau lleol a chenedlaethol yn cael eu cyflawni ar yr un pryd.

1.3 Cefndir

Roedd Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant y Llywodraeth flaenorol (ACoW2010) yn ymwneud â'r cyfnod rhwng 2011 a 2015; roedd yr Adolygiad yn cynnwys toriadau sylweddol ar draws y sector cyhoeddus. Gorfodwyd toriadau grant am flwyddyn ychwanegol yn 2015-16 gan fod Adolygiad o Wariant y Llywodraeth newydd ar y gweill (AoW2015). Y gostyngiad ariannol gwreiddiol y cynlluniwyd ar ei gyfer yng Nghyllidebau'r Heddlu dros 4 blynedd (2011-12 i 2014-15) yr ACoW2010 oedd 12%, ond roedd y gostyngiad gwirioneddol mewn grantiau i ddiwedd 2015-16 yn 20.6%. Cytunodd Awdurdod yr Heddlu ar gynnydd o 4% yn Nhreth y Cyngor ar gyfer 2011-12 a 2.5% ar gyfer 2012-13. Cynyddwyd Treth y Cyngor 4% yn 2013-14, a oedd yn cynnwys ailfuddsoddiad gwerthfawr o arbedion gwerth £1.8m mewn swyddi 51 Swyddog Heddlu newydd. Cynyddwyd Treth y Cyngor 2% yn 2014-15, ac yn dilyn toriad grant o 5.1% yn 2015-16, cynyddwyd Treth y Cyngor 3.44%. Mae'r tabl isod yn nodi'r toriadau a wnaed hyd yma i fantoli cyllideb yr Heddlu.

Blwyddyn	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	Cyfanswm
Toriadau a wnaed	4.678m	6.016m	4.634m	4.325m	4.448m	24.101m

1.4 Dros gyfnod o 5 mlynedd bydd gwerth £24.101m o doriadau wedi'u gwneud erbyn diwedd 2015-16, a bydd £1.8m wedi'i ailfuddsoddi mewn swyddi rheng-flaen. Mae arian grant wedi gostwng 20.6% yn ystod y pum mlynedd hwn, mae'r incwm a geir o'r praesept wedi cynyddu 19.2% dros yr un cyfnod, ac felly mae hyn wedi arwain at ostyngiad o 16% mewn termau real yng nghyfanswm y gyllideb.

1.5 Cynhaliodd y Llywodraeth ddau adolygiad mawr dros yr haf 2015 a fyddai'n pennu lefel grantiau'r Llywodraeth ar gyfer plismona yn ystod y blynyddoedd i ddod. Fe wnaeth yr Adolygiad o Wariant (AoW2015) adolygu dyraniad y gyllideb i holl Adrannau'r Llywodraeth gan gynnwys y cyfanswm a oedd ar gael ar gyfer plismona. Cynhaliwyd adolygiad o Fformiwla Cyllido'r Heddlu gan y Swyddfa Gartref, mae'r fformiwla yn nodi sut y mae'r Swyddfa Gartref yn rhannu'r holl gyllid sydd ar gael i blismona rhwng yr ardaloedd plismona. Nid oedd canlyniad terfynol yr adolygiadau hyn yn hysbys tan 17 Rhagfyr 2015 pan gyhoeddwyd y dyraniadau grant. Oherwydd yr amserlen hon roedd cryn ansicrwydd o ran yr adnoddau posibl a oedd ar gael a'r

toriadau y byddai eu hangen yn ystod y broses o gynllunio cyllidebau 2016-17. Ceir mwy o fanylion isod.

2. Y Broses Gynllunio

- 2.1 Cafodd y cynlluniau arbedion ar gyfer y cyfnod 2011-12 i 2014-15 eu pennu yn wreiddiol yn ystod 2010-11 pan gyhoeddwyd yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant (ACoW2010) llym cyntaf. Daeth yn amlwg yn ystod y broses o bennu cyllideb ar gyfer 2014-15 y byddai'r toriadau yn parhau dros gyfnod y senedd newydd. Ar y cyfan, arbedion 2014-15 oedd arbedion olaf y gwaith a wnaed ac a weithredwyd yn dilyn ACoW2010. Cyflwynwyd proses i nodi a gwneud arbedion ar gyfer y cyfnod rhwng 2015-16 a 2017-18 yn ystod 2014-15 dan arweinyddiaeth y Bwrdd Cynllunio Strategol.
- 2.2 Caiff y llifau gwaith arbedion eu rheoli yn y lle cyntaf gan y Bwrdd Cynllunio Arbedion Ariannol (BCAA) a chyflwynir y cynigion terfynol i'r Bwrdd Cynllunio Strategol (BCS) dan gadeiryddiaeth y Prif Gwnstabl. Bydd penaethiaid pob Gwasanaeth a chynrychiolwyr Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd, Cymdeithasau Staff, Cyllid ac Adnoddau Dynol ac eraill, yn bresennol yng nghyfarfodydd y BCS yn ôl yr angen.
- 2.3 Mae tua 50 llif gwaith unigol wedi cael eu hystyried gan y BCAA. Cafodd y rhain eu nodi o ganlyniad i gyfuniad o adolygiadau mewnol a gynhaliwyd eisoes a'r Proffiliau Gwerth am Arian ACEM (ACEM GAA). Cafodd Arweinydd Gwasanaeth neu Arweinydd Swyddogaeth ei bennu ar gyfer pob llif gwaith. Cafodd yr argymhellion terfynol eu gwneud ar 28 Medi 2015 ac ar ôl iddynt gael eu cytuno, cynhaliwyd proses ddiwydrwydd ddyladwy ar yr arbedion arfaethedig. Ceir mwy o fanylion am yr arbedion hyn yn Adran 6 o'r adroddiad hwn.
- 2.4 Yn ogystal â nodi'r arbedion angenrheidiol, cynhaliwyd y broses gyllidebol arferol i ddatblygu gofynion cyllidebol ar gyfer y dyfodol, a cheir manylion am hyn yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig hwn (CATC). Wrth ddatblygu'r CATC rhoddwyd ystyriaeth i'r materion a ganlyn:
- Blaenoriaethau Lleol a Chenedlaethol a nodir yn y Cynllun Heddlu a Throsedd a'r Cynllun Gweithredu 2016-2017
 - Pwysau newydd a phwysau sy'n datblygu
 - Y broses gynllunio strategol
 - Strategaethau eraill yr Heddlu
 - Yr hinsawdd economaidd bresennol
 - Amcangyfrifon o'r adnoddau sydd ar gael i ariannu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig
 - Rhagolygon cyllidebol ar gyfer y cyfnod gan gynnwys dyfarniadau cyflog
 - Y sefyllfa ariannol bresennol.
 - Y Rhaglen Gyfalaf, Cod Materion Ariannol a'u heffaith ar y Gyllideb Refeniw
 - Cronfeydd wrth Gefn a Balansau
 - Cynhyrchu incwm, gweithgareddau masnachu a grantiau
 - Cydweithio
- 2.5 Trafodwyd y cyllidebau drafft yn fanwl gan Dîm y Prif Swyddogion ac arweinwyr y Gwasanaethau ar 16 Tachwedd 2015. Trafodwyd y cynigion gan Swyddogion Cyllid y

Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ar 17 Tachwedd 2015. Cynhaliwyd cyfarfod rhwng y Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'u cynrychiolwyr ar 26 Rhagfyr i drafod y cynigion ar gyfer y gyllideb. Cyhoeddwyd ffigyrau Grant y Llywodraeth ar 17 Rhagfyr 2015. Cytunwyd ar y cynigion terfynol ar 18 Rhagfyr mewn cyfarfod rhwng y Comisiynydd a'i staff a Thîm y Prif Swyddogion.

- 2.6 Mae'r adrannau a ganlyn yn rhoi manylion am yr holl datblygiadau ers y CATC blaenorol, gan gyflwyno'r sefyllfa ddiweddaraf o ran Refeniw, Cyfalaf a Chronfeydd wrth Gefn.

3. Cyllideb 2015-16

- 3.1 Cafodd Cyllid y Llywodraeth ei dorri 5.1% yn 2015-16, gan olygu fod yr arian grant wedi'i dorri 20.6% yn ystod y cyfnod rhwng 2011-12 a 2015-16. Mae hyn 8.6% yn uwch na'r 12% a gyhoeddwyd yn wreiddiol gan y Swyddfa Gartref yn 2010. Roedd y cynnydd oherwydd fod yr hinsawdd economaidd yn waeth na'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol a hefyd oherwydd fod y Swyddfa Gartref wedi gwneud toriadau ychwanegol er mwyn ariannu mentrau penodol yn ganolog. Er mwyn mantoli'r gyllideb ar gyfer 2015-16 gwnaed toriadau gwerth £4.448m. Mae'r toriadau hyn ar y trywydd iawn i gael eu gwneud ac, ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd tanwariant bychan yn erbyn y gyllideb wreiddiol ar gyfer 2015-16, fodd bynnag bydd cost ariannu diswyddiadau gwirfoddol yn arwain at ddefnyddio rhywfaint o'r cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u clustnodi. Ceir manylion y toriadau a wnaed isod:

Toriadau a wnaed yn 2015-16

	2015-16
Adolygiad o'r Gwasanaeth Busnes	-£0.642m
Adolygiad o'r Gwasanaeth Corfforaethol	-£0.084m
Dyfodol Gweithredol GPLI	-£0.269m
Dyfodol Gweithredol SCCHau	-£0.507m
Adolygiad o'r Gwaith Fforensig	-£0.300m
Cymorth Gwyddonol	-£0.033m
Uned Diogelu'r Cyhoedd	-£0.096m
Dyfodol Cyfathrebu	-£0.499m
Cynllunio Gweithredol	-£0.075m
Plismona Ffyrdd	-£0.104m
Ystadau	-£0.126m
Cerbydau a Chludiant	-£0.075m
Dadansoddwyr	-£0.056m
Goramser	-£0.150m
Y Gynghrair Drylliau Tanio	-£0.300m
Amodau Cyflogaeth (CRTP)	-£0.203m
Cyfalaf a Benthycia	-£0.400m
Adolygiad o'r Gyllideb	-£0.529m
Cyfanswm i'w dorri	-£4.448m

- 3.2 Mae Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi (ACEM) a Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) yn cynnal adolygiadau blynyddol o'r materion a ganlyn: sefyllfa ariannol yr Heddlu; y broses gynllunio; arbedion a wnaed eisoes; ac arbedion sydd eisoes i'w gwneud. Isod, ceir crynodeb o'r adolygiadau ac archwiliadau a gynhaliwyd.
- 3.3 Mae adolygiadau ACEM *Gwerthfawrogi'r Heddlu* wedi'u cynnwys yn rhaglen adolygu newydd yr Arolygiaeth, sef *Adolygiadau PEEL* (Effeithlonrwydd, Effeithiolrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu). Y prif gwestiwn a ofynnir gan ACEM mewn perthynas ag effeithlonrwydd yw: 'Pa mor effeithlon yw'r heddlu wrth gadw pobl yn ddiogel a lleihau trosedd?' ac mae'r tri chwestiwn isod yn sail i'r asesiad:
1. Pa mor dda y mae'r heddlu yn defnyddio ei hadnoddau i ateb y galw?
 2. Pa mor gynaliadwy a fforddiadwy yw model y gweithlu?
 3. Pa mor gynaliadwy yw sefyllfa ariannol yr heddlu yn y tymor canolig a'r tymor hir?
- 3.4 Caiff heddluoedd eu graddio yn '*rhagorol*', '*da*', '*angen gwella*', neu '*annigonol*'. Y raddfa gyffredinol oedd '*da*'. Ar adeg yr archwiliad roedd disgwyl i'r toriad i gyllidebau'r heddlu fod yn uwch na'r hyn ydyw bellach, fodd bynnag fe wnaeth Heddlu Gogledd Cymru barhau â'i strategaeth i recriwtio swyddogion â'r posibilrwydd o fynd y tu hwnt i'r gyllideb, gan reoli'r risg hwn â chronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi. Ar y sail hwn, fe wnaeth ACEM ddod i'r casgliad fod '*angen gwella*' ar yr ail gwestiwn uchod (barnwyd bod y ddau arall yn '*dda*'). Mae'r setliad terfynol wedi lleihau'r tebygolrwydd y bydd yn rhaid lleihau nifer y swyddogion rheng-flaen gan wneud model y gweithlu yn fwy cynaliadwy. Ceir crynodeb o sylwadau'r ACEM isod:

'Mae ACEM yn ystyried bod Heddlu Gogledd Cymru yn dda. Mae'r heddlu wedi rheoli ei sefyllfa ariannol yn dda ac wedi llwyddo i leihau effaith toriadau cyllidebol ar blismona rheng-flaen. Lleihad bychan yn unig a gafwyd ym maint y gweithlu yn gyffredinol. Mae'r heddlu yn gweithio'n adeiladol mewn cydweithrediad â heddluoedd eraill a phartneriaid lleol. Mae wedi gosod gweledigaeth glir i wella plismona ac mae staff yn gweithio'n dda i ddarparu gwell gwasanaethau.

Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi cydnabod pwysigrwydd cael gwell dealltwriaeth o'r galw er mwyn sicrhau y gellir defnyddio adnoddau yn y ffordd fwyaf effeithlon i flaenoriaethu ac ymateb i anghenion y cyhoedd. Mae angen iddo wneud mwy i sicrhau bod swyddogion yr heddlu yn gallu gweithio mor effeithlon â phosibl, drwy ddefnyddio technoleg newydd.

Mae model y gweithlu presennol yn gydnaws â'r cynlluniau ariannol ac mae'r arbedion a gafwyd yn sgil lleihau'r gweithle yn gynaliadwy hyd yma. Fodd bynnag, mae'r heddlu wedi mabwysiadu polisi o gyflogi mwy o swyddogion heddlu na'r hyn a ganiateir gan ei gyllideb ac mae'n defnyddio ei gronfeydd wrth gefn i fantoli'r gyllideb. Nid yw'r dull hwn o weithredu yn gynaliadwy. Mae Heddlu Gogledd Cymru yng nghyfnod cynnar y broses o benderfynu sut y gall fod angen newid y model plismona er mwyn sicrhau mwy o doriadau yn nifer y staff a darparu lefelau cynaliadwy ac effeithlon o blismona ar draws Gogledd Cymru.

Mae'r heddlu wedi cynllunio cyllideb gytbwys drwy gydol yr adolygiad o wariant ac wedi gorffen pob blwyddyn hyd at 2014/15 gyda thanwariant. Golyga hyn ei fod wedi gallu adeiladu lefel uchel o gronfeydd wrth gefn, ac mae'n bwriadu defnyddio rhywfaint ohonynt i fuddsoddi yng nghost newidiadau'r dyfodol.'

Mae'r asesiad llawn ar gael yn

<http://www.justiceinspectrates.gov.uk/hmic/north-wales/>

- 3.5 Gwnaeth Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) y sylwadau a ganlyn ar ei asesiad gwerth am arian yn ei llythyr archwilio blynyddol a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2015;

'Rwyf yn fodlon fod y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi rhoi trefniadau priodol ar waith yn ystod y flwyddyn i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn eu defnydd o adnoddau'

'Fe wnaeth y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl reoli eu cyllidebau refeniw ar gyfer 2014-15 yn effeithiol, ac maent yn parhau i ymateb yn gadarnhaol i heriau ariannol sylweddol'

'Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi gwneud cynnydd wrth ddatblygu cynlluniau i reoli pwysau ariannol dros y tymor canolig a'r tymor hwy'

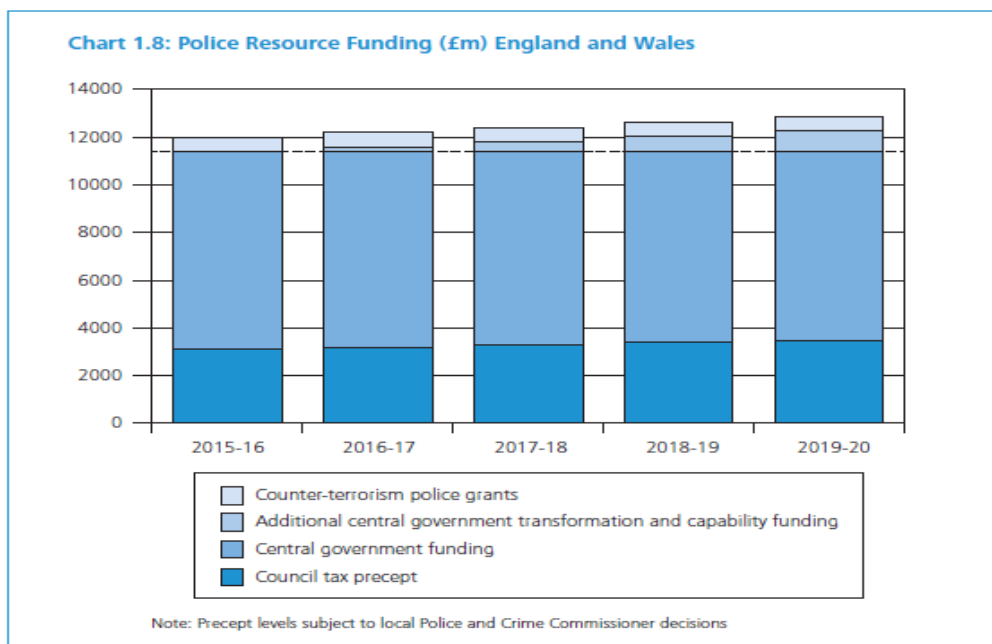
- 3.6 Dangosodd y ddau asesiad fod y toriadau yn cael eu rheoli a bod y strategaeth o ran amddiffyn y rheng flaen a nifer Swyddogion yr Heddlu yn cael ei chyflawni hyd y gellir, ond y bydd hyn yn fwyfwy anodd wrth wneud toriadau pellach yn y blynyddoedd i ddod.

4. Dyranïadau Ariannol

- 4.1 Ni roddwyd Dyranïadau Ariannol Dros Dro gan y Llywodraeth ar gyfer 2016-17 fel rhan o setliad 2015-16. Roedd llawer o ansicrwydd ynghylch ariannu yn y dyfodol pan gyflwynwyd yr AATC ym mis Ionawr 2015, er ei fod yn amlwg fod y wlad wedi cyrraedd hanner ffordd yn unig o ran mantoli'r gyllideb flynyddol ar ddiwedd 2014-15 a bod yr holl bleidiau gwleidyddol wedi ymrwymo i fantoli'r gyllideb flynyddol cyn etholiadau mis Mai 2015. Cafodd toriad rhagdybiedig o -4% ei gynnwys yn y rhagolygon ar gyfer y cyfnod rhwng 2016-17 a 2018-19. Arweiniodd hyn at ddiffyg amcanol o £15.5m dros y cyfnod rhwng 2015-16 a 2018-19, sef y targed arbedion a ddefnyddid gan y BCAA.

- 4.2 Yn dilyn yr etholiad ym mis Mai, cynhaliodd y Llywodraeth Adolygiad o Wariant (AoW2015) dros fisoedd yr haf. Ymgynghorodd y Trysorlys ar doriadau rhwng 25% a 40% mewn termau real; mae'r rhain yn cyfateb i ostyngiad ariannol rhwng 19% a 35% dros gyfnod o bedair blynedd. Yr arwyddion oedd y byddai'r toriad yn agosach at y ffigwr o 19% dros bedair blynedd. Mae hyn yn cyfateb i AATC mis Ionawr 2015; fodd bynnag, yr hyn a oedd yn wahanol oedd y ffaith fod y pedair blynedd bellach yn ymwneud â'r cyfnod rhwng 2016-17 a 2019-20 yn hytrach na rhwng 2015-16 a 2018-19. Mae hyn yn golygu blwyddyn ychwanegol o doriadau yn wahanol i'r nod a osodwyd yn flaenorol gan y Canghellor i fantoli cyfrifon y wlad erbyn 2018-19 a fyddai, ar sail rhagdybiaethau AATC 2015, yn golygu toriadau ychwanegol o £3m.

- 4.3 Cyhoeddwyd canlyniad yr adolygiad o wariant fel rhan o Ddatganiad yr hydref y Canghellor ar 25 Tachwedd 2015. Yn ei araith, cyfeiriodd y Canghellor at ariannu yr heddlu a dywedodd: "*nid dyma'r amser ar gyfer gwneud mwy o doriadau i'r heddlu, dyma'r amser i gefnogi ein heddlu a rhoi'r offer iddynt wneud y gwaith.*" Roedd hyn yn arwydd o newid cyfeiriad ac na fyddai'r toriadau mor llym â'r hyn a nodwyd yn wreiddiol.
- 4.4 Cyhoeddwyd mwy o fanylion yn ddiweddarach y diwrnod hwnnw a oedd yn dangos fod cyllid yr heddlu yn gyffredinol, yn cynnwys arian ar gyfer Gwrthderfysgaeth, wedi cael ei dorri 1.3% mewn termau real dros bedair blynedd. Mewn llythyr at Gomisiynwyr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstablaid, dywedodd yr Ysgrifennydd Cartref a'r Gweinidog Plismona: "*o ystyried y gallu sydd gennych i godi treth y cyngor, golyga hyn setliad safonol termau real ar gyfer plismona yn gyffredinol.*" Dangosir hyn orau yn y graff isod o Ddogfen Adolygiad o Wariant y Trysorlys sy'n dangos y bydd y gyfran o holl gyllid yr heddlu a ddyrannwyd i feysydd plismona yn gostwng dros y bedair blynedd nesaf.

- 4.5 Yn ystod misoedd yr haf ymgynghorodd y Swyddfa Gartref hefyd ar y fformiwla sy'n dyrannu cyfanswm y gyllideb sydd ar gael i'r heddlu ym meysydd plismona. Nid oedd yr ymgynghoriad cyntaf ym mis Gorffennaf 2015 yn cynnwys enghreifftiau o'r fformiwla arfaethedig newydd. Ymgynghorwyd ymhellach ym mis Medi 2015, ac fe wnaeth y Gweinidog Plismona ddarparu manylion gwelliannau i'r fformiwla ariannu yr oedd y Swyddfa Gartref wedi ymgynghori yn eu cylch yn ystod yr haf. Fe wnaeth y Gweinidog hefyd ddarparu enghraifft gyfyngedig o'r dyraniadau diwygiedig ar sail cyllidebau 2015-16. Roedd y cynnig newydd yn dileu un ffactor, Band D cyfatebol, oherwydd daeth i'r amlwg nad oedd y ffactor hwn yn gweithio yn ôl y bwriad. Diwygiwyd pwysoliad y pedwar ffactor arall fel a ganlyn.

Newidyn	Pwysoliad gwreiddiol	Pwysoliad diwygiedig
Maint y boblogaeth	24%	30%
Cartrefi heb oedolion yn gweithio a phlant sy'n ddibynyddion	25%	31%
Dan Bwysau	25%	31%
Band D cyfatebol	16%	0
Dwysedd Bar	10%	8%

4.6 Newidiodd cyfran y cyllid a ddyrannwyd i Ogledd Cymru o 1.03% i 1.06%, mae hwn yn newid % bychan ond ar sail cyllid 2015-16 byddai wedi arwain at £2m o arian ychwanegol. Fodd bynnag, daeth i'r amlwg fod y Swyddfa Gartref wedi defnyddio'r ystadegau anghywir yn eu henghreffftiau, ac arweiniodd hyn at gyhoeddiad gan y Gweinidog Plismona y byddai'r broses yn cael ei hatal ac y bydd dyraniadau 2016-17 yn cael eu gwneud mewn ffordd debyg i'r blynnyddoedd diweddar. Byddai hyn yn golygu yr un toriad % i bob heddlu. Disgwylir mwy o waith ac ymgynghori ar gynigion y fformiwla ariannu. Golyga hyn y bydd yr ansicrwydd ynglŷn â lefel ariannu Heddlu Gogledd Cymru yn parhau hyd nes y gwneir penderfyniad terfynol ar fformiwla ariannu diwygiedig. Bydd y cynnig yn cynnwys cynigion trawsnewid ynghych sut y gellir symud o'r dyraniad presennol i ddyraniad diwygiedig. Dyma'r risg mwyaf i'r gyllideb ar hyn o bryd; os defnyddir y fformiwla presennol bydd yn golygu lleihad o £10.5m mewn arian grant a delir ar hyn o bryd fel 'grant llawr'.

4.6 Cyhoeddwyd canlyniad yr ymgynghoriadau uchod a manylion eraill gan y Swyddfa Gartref ar 18 Rhagfyr 2015. Y prif benawdau oedd:

- Gostyngiad cyfradd safonol o 0.6% ar gyfer pob maes plismona. Bydd hyn yn golygu lleihad o £0.417m yn yr arian grant i Ogledd Cymru. Mae hyn ar ben y costau Yswiriant Gwladol ychwanegol o £2.2m yn 2016-17 o ganlyniad i'r newidiadau i bensiwn y wladwriaeth a gyhoeddwyd eisoes gan y Llywodraeth sydd i bob pwrpas yn doriad o 3% i'r gyllideb.
- Roedd y cyhoeddiad hefyd yn nodi fod adnoddau ychwanegol wedi'u dyrannu i wrthderfysgaeth a bod Cronfa ar gyfer Gweddnewid gwerth £76m wedi'i sefydlu i ariannu, ymhlith pethau eraill, drylliau tanio. Bydd mwy o fanylion am hyn i ddod yn yr wythnosau nesaf.
- Mae 'brigdorri' wedi codi o £160m i £218m, ond mae bellach yn cynnwys £80m ar gyfer gwaith i uwchraddio system gyfathrebu'r heddlu yn genedlaethol.
- Ni roddwyd manylion y Grant Cyfalaf ond mae'r cyfanswm wedi gostwng 40%, ac os caiff hwn ei drosglwyddo, fel sy'n debygol, byddai'n golygu £0.360m yn llai mewn grant cyfalaf i Ogledd Cymru.
- Mae heddluoedd Lloegr yn parhau i dderbyn arian treth y cyngor hanesyddol sydd bellach wedi codi i £514m o'r £503m blaenorol.
- Ni chafwyd dim cyhoeddiadau yn ymwneud ag ariannu'r dyfodol na'r fformiwla ariannu.

- 4.7 Ar sail y cyfansymiau a roddwyd a chyhoeddiad eleni, amcangyfrifwyd y bydd toriad pellach o 1% i grantiau ym mhob un yn ystod y tair blynedd nesaf. Er bod hyn yn llai na'r disgwyl, mae'n golygu llai o arian gan y llywodraeth, oherwydd fod y llywodraeth wedi rhagdybio y bydd treth y cyngor yn cael ei gynyddu 2% yn lleol ac felly na fydd gostyngiad cyffredinol i gyllid yr heddlu.
- 4.8 Daw canlyniad cam nesaf y fformiwla ariannu yn fwy amlwg dros y flwyddyn nesaf, dyma'r risg mwyaf i'r ariannu ond dyma hefyd yr wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r adnoddau sydd ar gael ar gyfer plismona yng ngogledd Cymru yn y tymor canolig.

5. Treth y Cyngor a'r Praesept

- 5.1 Mae dwy elfen i gyfanswm Cyllideb net yr Heddlu, cyfanswm Grantiau'r Heddlu a'r Praesept. Mae cyfran y ddwy ffynhonell incwm hyn i Heddlu Gogledd Cymru fel a ganlyn:

	2015-16	
	£m	%
Cyfanswm Grantiau'r Llywodraeth	72.745	51.6%
Cyfanswm y Praesept	68.322	48.4%
Cyfanswm Gofynion y Gyllideb	141.067	

- 5.2 Cyfrifir Treth y Cyngor drwy rannu cyfanswm gofynion y praesept â'r sylfaen dreth, y sylfaen dreth yw nifer yr eiddo Band D cyfatebol yn ardal pob Heddlu. Darperir y Sylfaen Dreth gan y chwe Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru. Bu cynnydd bach o 0.48% yn sylfaen dreth 2016-17. Golyga hyn y bydd cynnydd canrannol yn Nhreth y Cyngor yn rhoi cynnydd canrannol ychydig yn uwch i'r Praesept (y Praesept yw cyfanswm yr incwm a geir o Dreth y Cyngor).
- 5.3 Mae'r rheolau ar gyfer cyfyngu ar y cynnydd yn Nhreth y Cyngor, sef y rheolau capio, yn wahanol yng Nghymru a Lloegr. Cafodd Ardaloedd Heddlu yn Lloegr fynediad at grantiau ar wahân os oeddynt yn cytuno i gyfyngu ar y cynnydd yn Nhreth y Cyngor. Cafodd y rhain eu talu'n wreiddiol gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (ACLIL) ond bellach maent wedi'u cynnwys yn Grant y Swyddfa Gartref ac maent gwerth cyfanswm o £514m yn 2016-17. Gogledd Cymru sydd â'r Treth y Cyngor uchaf yng Nghymru a Lloegr, ond os byddai'r Grantiau Treth y Cyngor hanesyddol hyn yn cael eu hystyried, yna byddai Gogledd Cymru yn y 6^{ed} safle.
- 5.5 Cyhoeddwyd y rheolau capio ar gyfer Lloegr, a phetai Treth y Cyngor yn cynyddu fwy na 2% byddai'n rhaid cynnal refferendwm, ond bydd hawl gan y 10 ardal heddlu â'r treth y cyngor isaf godi treth y cyngor £5 a, phe bai hynny'n digwydd gallai olygu cynnydd o rhwng 3.2% a 5.7% ar gyfer yr ardaloedd plismona hynny.

5.6 Ni chyhoeddwyd rheolau capio yng Nghymru, er bod sawl awdurdod lleol wedi awgrymu y byddant efallai yn cynyddu treth y cyngor hyd at 5% yn dilyn toriadau grant o rhwng -0.1% a 4.1%. Nid oes Grant Gostyngiad yn Nhreth y Cyngor ar gael yng Nghymru.

5.7 Mae'r Swyddfa Gartref wedi rhagdybio y byddai ardaloedd heddlu yn cynyddu treth y cyngor 2% ac y byddai'r sylfaen dreth yn codi 0.5% er mwyn rhoi'r 'cynnydd termau real safonol' a gyhoeddwyd fel rhan o Ddatganiad yr hydref.

6. Rhagolygon Cyllidebol a Gostyngiadau wedi'u Cynllunio ac adleoli 2016-17 i 2019-20

6.1 Ceir crynodeb o Ragolygon y Gyllideb a'r newidiadau ar gyfer 2016-17 a'r blynyddoedd i ddod yn Atodiad B.

6.2 Mae'r prif ragdybiaethau, fel y'u nodwyd yn y CATC blaenorol, fel a ganlyn:

- Chwyddiant blynyddol o 1% i gyflogau o fis Medi
- Chwyddiant cyffredinol o 2%, chwyddiant penodol wedi'i ddefnyddio lle bo'n hysbys
- Cynnydd o 3.5% yn Nhreth y Cyngor yn 2016-17; 2.5% yn 2017-18 a 2018-19
- Gostyngiadau grant o 5.1% yn 2014-15, a 4% ar gyfer y 3 blynedd nesaf
- Bydd newidiadau i gostau Yswiriant Gwladol yn 2016-17 yn ychwanegu £2.7m arall at y bil cyflogau, sy'n gyfwerth â thoriad pellach o 3.7% i'r grant

6.3 Adolygwyd a diwygiwyd yr holl ragdybiaethau hyn i adlewyrchu'r wybodaeth ddiweddaraf. Cynhaliwyd adolygiad manwl o'r chwyddiant sydd wedi'i gynnwys. Mae chwyddiant i gyflogau wedi aros ar 1%, mae'r chwyddiant ar gyfer 2016-17 wedi gostwng i 1% ac adolygwyd pob llinell gyllidebol. Ailgyfrifwyd yr amcangyfrif o gostau Yswiriant Gwladol ar sail adolygiad o fandio Yswiriant Gwladol a gostyngiad mewn swyddi. Arweiniodd hyn at ostyngiad o £1.469m yn y gyllideb cyn gwneud yr arbedion penodol.

6.4 Mae'r gostyngiad grant ar gyfer 2016-17 yn -0.6% a bellach amcangyfrifir y bydd gostyngiad pellach o -1% bob blwyddyn dros y 3 blynedd nesaf. Golyga hyn y bu modd gostwng y cynnydd yn nhreth y cyngor o'r 3.5% a gynlluniwyd i'r cynnydd tybiedig o 2% gan y Swyddfa Gartref, a fydd yn arwain at gynnydd cyffredinol yn y gyllideb o 0.89%, mae hyn yn is na rhagamcan y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol am chwyddiant o 1% yn 2016 a 1.8% yn 2017.

6.5 Drwy gydol y flwyddyn, cafodd cynlluniau eu paratoi ar gyfer toriadau posibl o £4.563m, byddai hyn wedi cynnwys swyddi gweithredol gan gynnwys 19 swydd SCCH. Ni fydd yn rhaid colli swyddi'r SCCH yn 2016-17 ac mae'r mater hwn yn destun adolygiad hyd nes y gwneir cyhoeddiadau pellach ynghylch ariannu yn y dyfodol. Fodd bynnag, nodwyd toriadau o £2.838m a caiff y rhain eu gwneud yn 2016-17. Hefyd, mae nifer o alwadau newydd ar waith plismona a amlygwyd yn genedlaethol ac yn lleol, fel Amddiffyn Pobl sy'n Agored i Niwed (yn benodol Amddiffyn Plant rhag Camfanteisio Rhywiol), Troseddau Seiber (yn ymwneud â Chamfanteisio'n Rhywiol ar Blant ac eraill). Mae hyn wedi arwain at adleoli £1.4m o'r arbediad o £2.8m i swyddi rheng-flaen. Ceir

manylion yn y paragraffau a ganlyn, ynghyd â chrynodeb o'r newidiadau cyffredinol. Ceir crynodeb o'r newidiadau i ragdybiaethau isod:

Newid rhwng 2015/16 a 2016/17	Ionawr 2015	Ionawr 2016
Toriad yng ngrant y llywodraeth	4%	0.6%
Cynnydd yn nhreth y cyngor	3.5%	2%
Toriadau angenrheidiol yn 2016/17	£4.563m	£2.838m
Lleihad yn nifer y SCCH	19	0

6.4 Mae effaith chwyddiant a'r toriadau i'r Grant wedi'u nodi isod

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Cynnydd mewn chwyddiant	£4.078m (2.60%)	£2.232m (2.04%)	£2.580m (1.60%)	£2.375m (1.45%)
Gostyngiad i'r Grant	£0.417m (-0.6%)	£0.728m (-1.0%)	£0.720m (-1.0%)	£0.713m (-1.0%)
Wedi tynnu: arian ychwanegol o'r Cynnydd yn Nhreth y Cyngor	(£1.657m) (2.0%)	(£1.883m) (2.5%)	(£1.935m) (2.5%)	(£1.989m) (2.5%)
Toriadau Angenrheidiol	£2.838m	£2.077m	£1.365m	£1.099m

6.5 Rhoddwyd cryn bwyslais ar doriadau yn ystod y 5 mlynedd diwethaf a bu'n rhaid torri cyfanswm o £24.1m o'r gyllideb. Fodd bynnag, er mwyn mynd i'r afael â blaenoriaethau lleol a chenedlaethol, mae angen adnoddau ychwanegol mewn rhai meysydd gwaith. Gellir gwneud y rhan fwyaf o'r gwaith hwn drwy ail-flaenoriaethu o fewn Gwasanaethau; fodd bynnag, mae'n rhaid cael mwy o staff i ymdrin â rhai gofynion, ac ariannwyd y swyddi hyn gan y toriadau a nodwyd. Mae'r ffigur chwyddiant uchod yn cynnwys £1.072m o fuddsoddiad ychwanegol yn Uned Amddiffyn Pobl sy'n Agored i Niwed. Mae hwn yn fuddsoddiad o 19 Swyddog a 5 aelod staff (gall y cyfuniad terfynol hwn newid) i atal, nodi ac ymchwilio i achosion o gamfanteisio ar bobl sy'n agored i niwed a nodwyd fel blaenoriaeth genedlaethol yn ogystal â blaenoriaeth leol, ac mae hyn yn cynnwys camfanteisio ar y we. Mae angen buddsoddiad o £0.068m yn y broses cofnodi troseddau i gyrraedd gofynion cenedlaethol yn ogystal â buddsoddiad o £0.233m i gyflawni nifer o brosiectau mawr yn TG ac Ystadau yn ystod y blynyddoedd nesaf.

6.6 Mae'r set terfynol o doriadau, yn ychwanegol at y gostyngiadau chwyddiant o £1.469m a wnaed, wedi'u rhestru isod.

Toriadau yn 2016/17	
Adolygiad Gwasanaethau Busnes	£0.237m
Adolygiad Gwasanaethau Corfforaethol	£0.326m
Dyfodol Gweithredol GPLI	£0.114m
Cymorth Gwyddonol	£0.270m
Dyfodol Cyfathrebu	£0.180m
Ystadau	£0.266m

Cerbydau a chludiant	£0.075m
Dadansoddwyr	£0.027m
Goramser	£0.150m
Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol	£0.099m
Arlwyo	£0.050m
Adolygiad o Reolaeth y Gwasanaeth Cefnogi	£0.215m
Gwasanaethau Trosedd	£0.147m
Caffael	£0.015m
Cynhyrchu Incwm	£0.200m
Trwyddedu Drylliau Tanio	£0.203m
Eiddo a Atafaelwyd	£0.012m
Arbedion Effeithlonrwydd Gwasanaethau wedi'u Targedu	£0.345m
Cyfanswm i'w dorri	£2.838m

- 6.6 Mae hyn yn gadael bwllch arbedion o £4.541m dros y cyfnod rhwng 2017-18 a 2019-20. Mae cynlluniau ar gyfer yr arbedion ychwanegol hyn wedi cyrraedd gwahanol gamau; caiff y cynlluniau hyn eu datblygu ymhellach a'u hadolygu dros y 12 mis nesaf. Bydd y broses o nodi mwy o arbedion effeithlonrwydd yn parhau.

	2017/18 i 2019/20
Adolygiad Gwasanaethau Busnes	£0.726m
Adolygiad Gwasanaethau Corfforaethol	£0.026m
Dyfodol Gweithredol GPLI	£0.081m
Dyfodol Gweithredol SCCH	£1.037m
Dyfodol Cyfathrebu	£0.096m
Ystadau	£0.318m
Cerbydau a Chludiant	£0.228m
Contractau TG	£0.762m
Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu	£0.196m
Cydweithio	£0.200m
Caffael	£0.100m
Adolygiad o'r Gyllideb	£0.271m
Menter Cyllid Preifat (PFI)	£0.500m
Cyfanswm	£4.541m

7. Recriwtio

- 7.1 Cyfanswm Swyddogion yr Heddlu Sefydledig (nifer y Swyddi Swyddogion Heddlu sy'n cael eu hariannu yn y Gyllideb) oedd 1,406 yn 2015-16, ac fe wnaeth hyn ostwng i 1,402 yn sgil lleihad yn nifer y swyddogion a gafodd eu secondio y tu allan i ardal yr heddlu. Nod y Cynllun Recriwtio yw adleoli Swyddogion sydd wedi'u hyfforddi yn y Swyddi Swyddogion yr Heddlu Sefydledig. Bydd nifer y swyddi yn amrywio oherwydd niferoedd y swyddi a gaiff eu hariannu gan grantiau a'r Swyddogion sydd ar Secondiad, yn ogystal ag effaith unrhyw sifileiddio neu newidiadau eraill yn Swyddi Swyddogion yr Heddlu. Bydd nifer gwirioneddol y Swyddogion yn amrywio, yn dibynnu ar nifer y bobl a fydd yn ymddeol ac eraill a fydd yn gadael a'r proffil recriwtio. Bydd nifer

gwirioneddol y Swyddogion, gan gynnwys Swyddogion ar brawf yn fwy na'r Swyddi Sefydledig yn ystod 2016-17.

- 7.2 Y nifer mwyaf o recriwtiaid y gellir eu derbyn yw 18 swyddog ar brawf, 4 gwaith y flwyddyn, rhagwelwyd y byddai'n rhaid cwtogi hyn i ddwywaith y flwyddyn, ar sail y rhagolwg ariannol cyn cyhoeddiad Datganiad yr hydref. Ar sail y rhagolwg diwygiedig, y cynllun ar gyfer 2016-17 yw derbyn 18 o swyddogion pedair gwaith yn ystod y flwyddyn. Defnyddir y Gronfa Swyddogion ar Brawf ac arbedion trosiant i ariannu'r niferoedd ychwanegol o swyddogion sefydledig yn ystod y flwyddyn a rheoli'r risg y bydd yn rhaid gwneud toriadau pellach os bydd llai o arian yn y dyfodol. Bydd hyn yn gwastatáu'r amrywiadau o ran cydweddu'r gwir niferoedd â nifer y swyddi y cyllidebwyd ar eu cyfer.

Cyfanswm y Swyddogion Heddlu Sefydledig ar 1.4.2015 1402

Newid net 7

Cyfanswm y Swyddogion Heddlu Sefydledig ar 1.4.2016 1409

- 7.3 Caiff llif cyson o SCCHau eu recriwtio fel Swyddogion Heddlu. Y rhagolwg cychwynnol oedd y byddai lleihad o 19 yn nifer y SCCHau; bellach mae'n bosibl y gellir gohirio'r lleihad hwn o leiaf. Caiff SCCHau eu recriwtio fesul 12 a'r disgwyl oedd y byddai angen eu derbyn un neu ddwywaith yn 2016-17 ond bellach bydd angen eu derbyn deirgwaith neu o bosibl pedair gwaith.

- 7.4 Er bod y gwelliant yn y rhagolwg ariannol yn fater i'w groesawu, mae'n gosod her ar gyfer yr adran recriwtio, yn enwedig gan fod y newid cyfeiriad wedi dod yn hwyr iawn yn y cylch cynllunio. Mae cynllunio ar gyfer recriwtio'r niferoedd ychwanegol, ynghyd ag asesu'r adnoddau ychwanegol y gall fod eu hangen yn y tymor byr, yn cael eu cwblhau.

8. Risgiau

- 8.1 Roedd cryn ansicrwydd wrth osod cyllidebau 2016-17 oherwydd yr adolygiad o wariant a'r adolygiad o'r fformiwla, ac ni chafodd y cyllid ei gadarnhau tan 17 Rhagfyr 2015. Nid yw'r ffigyrau grant wedi'u cyhoeddi ar gyfer unrhyw ardal heddlu y tu hwnt i 2016-17. Mae risg yn parhau y bydd toriadau i'r cyfanswm a ddyrannwyd i ardaloedd heddlu yn y blynyddoedd i ddod, mae'r llywodraeth wedi rhagdybio cynnydd yn nhreth y cyngor fel na fydd ardaloedd heddlu yn wynebu toriad termau real yn eu cyllidebau.

- 8.2 Y prif risg dros y flwyddyn nesaf yw'r fformiwla ariannu. Roedd y ffigyrau a ddarparwyd gan y Swyddfa Gartref yn ystod adolygiad 2015-16 yn dangos y byddai dyraniad Gogledd Cymru yn cynyddu o 1.03% i 1.06% o'r cyfanswm, sydd yn cyfateb i £2m o arian ychwanegol gan ddangos sensitifrwydd unrhyw newidiadau. Ar y llaw arall, roedd amcangyfrifon a ddarparwyd gan Ddyfnaint a Chernyw yn dangos lleihad o £12m yn dyraniad Gogledd Cymru. Ni chyhoeddwyd manylion yr adolygiad newydd ac nid yw'n glir a fydd y cynnig nesaf yn seiliedig ar gynnig 2015-16 neu ddull gweithredu cwbl wahanol.

- 8.3 Mae risgiau cenedlaethol a lleol newydd yn dod i'r amlwg y bydd yn rhaid eu hariannu, megis Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a Throseddau Seiber, gwnaed dyraniadau ychwanegol yn ystod 2016-17 ond mae'r rhain yn feysydd sydd yn gwneud defnydd dwys o adnoddau a bydd angen eu hasesu eto yn y dyfodol. Yn lleol, bydd datblygiad y Carchar yn Wrecsam ac Atomfa Niwclear Wylfa B yn cael effaith ar adnoddau. Mae cyllidebau asiantaethau eraill yn y sector cyhoeddus yn cael eu torri a gallai hyn hefyd gynyddu'r galw ar wasanaethau'r Heddlu.
- 8.4 Mae'r cynlluniau ar gyfer arbedion 2015-16 yn eu lle ac yn cael eu rhoi ar waith; fodd bynnag bydd angen sicrhau'r arbedion posibl ar gyfer 2016-17. Credir bod modd gwneud yr arbedion hyn yn ystod y flwyddyn. Mae angen cadarnhau a chyflenwi'r arbedion ar ôl 2016-17. Nid yw'r holl arbedion dan reolaeth yr Heddlu a bydd arbedion Cydweithio yn dibynnu ar Heddluoedd a sefydliadau eraill.
- 8.5 Mae'r toriadau amcangyfrifedig angenrheidiol yn seiliedig ar ragdybiaethau cynllunio y byddir yn cytuno ar y cynnydd yn Nhreth y Cyngor. Os na fydd hyn yn digwydd, bydd pob gostyngiad o 1% yn golygu toriad ychwanegol o £0.670m yng nghyllidebau 2017-18.
- 8.6 Mae'r Swyddfa Gartref wedi brigdorri'r arian a ddyrannwyd i ardaloedd Heddlu yn ystod y blynyddoedd diwethaf i ariannu unedau a mentrau cenedlaethol. Gall unrhyw fentrau newydd arwain at fwy o frigdorri.
- 8.7 Gellid gwneud mwy o doriadau pe bai'r hinsawdd economaidd yn gwaethygu. Mae pob toriad ychwanegol o 1% i'r Grant Ariannu Cyffredinol yn golygu gostyngiad ariannol o £0.727m.
- 8.8 Gan fod 80% o'r gyllideb net yn cael ei wario ar gyflogau, gall unrhyw newidiadau bychan megis codiadau cyflog, cyfraniadau pensiwn neu Yswiriant Gwladol gael effaith anghymesur ar y gyllideb.
- 8.9 Mae chwyddiant wedi bod yn isel yn ystod y blynyddoedd diwethaf a newidiwyd y rhagdybiaethau cyllidebol i adlewyrchu hyn, fodd bynnag, gallai hyn newid yn enwedig mewn meysydd megis tanwydd ac ynni lle gall prisiau fod yn gyfnewidiol dros ben.

8.8 Mae'r tabl isod yn tanlinellu sensitifrwydd y prif ragdybiaethau:

Prif newidynnau o ran sensitifrwydd	£m
newid o 1% yn Nhreth y Cyngor	0.670
newid o 1% yn y grant	0.727
newid o 1% mewn cyflogau	0.900
newid o 1% mewn chwyddiant cyffredinol	0.378

9. Cronfeydd wrth Gefn

- 9.1 Mae gan y Comisiynydd ddyletswydd i sicrhau ei fod yn cadw cronfeydd wrth gefn digonol i reoli risgiau. Yn ogystal â'r risgiau ariannu a rhagamcanu a nodir uchod, mae angen i'r Comisiynydd ystyried y risg i wariant (gwario mwy na'r hyn sydd yn y gyllideb), a digwyddiadau mawr costus, trychinebau naturiol a digwyddiadau eraill na ellir eu rhagweld. Mae elfen o'r risg hon wedi'i rheoli yn ystod y flwyddyn drwy'r cyllidebau argyfwng. Mae'r cyllidebau hyn yn cael eu lleihau ac mae cyfran mwy o'r risg yn cael ei throsglwyddo i'r Cronfeydd wrth Gefn a'r Balansau.
- 9.2 Ar hyn o bryd mae £4.189m yn y Gronfa wrth Gefn Gyffredinol sy'n 3% o gyllideb net amcangyfrifedig 2016-17. Ystyrir mai'r amrediad gochelgar yw 3% i 5% o'r gyllideb net. Cynhaliwyd adolygiad o'r cronfeydd wrth gefn fel rhan o'r broses o bennu'r gyllideb y llynedd, a gan fod Cronfa wrth Gefn benodol ar gyfer Digwyddiadau Mawr, penderfynwyd lleihau'r Gronfa wrth Gefn Gyffredinol i £4.189m sef tua 3% o'r gyllideb net. Yn y gorffennol roedd y Gronfa wrth Gefn Gyffredinol yn cynnwys arian ar gyfer Digwyddiadau Mawr os oedd ei angen.
- 9.4 Bydd y defnydd o'r cronfeydd wrth gefn yn dibynnu ar y penderfyniadau terfynol o ran gwariant cyfalaf a'r setliadau refeniw terfynol, felly mae'r tabl isod yn dangos y cynllun presennol o ran sut y bydd y cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u clustnodi yn cael eu defnyddio orau i gefnogi cyflenwi gwasanaethau a lleihau'r pwysau ar y gyllideb refeniw. Yn yr achosion hynny lle nad yw'r defnydd o'r Gronfa wrth Gefn yn hysbys (megis y Gronfa wrth Gefn ar gyfer Digwyddiadau Mawr) ni ddangosir newidiadau. Adolygir y defnydd o gronfeydd wrth gefn yn rheolaidd.

Mae'r tabl isod yn dangos y rhagamcanion o sefyllfa'r Cronfeydd wrth Gefn ar ddiwedd pob blwyddyn.

Reserve Position							
Usable Reserves at	31.3.15		31.3.16	31.3.17	31.3.18	31.3.19	
	£m		£m	£m	£m	£m	
Capital Receipts Reserve	4.641	-1.300	3.341	0.000	0.000	0.000	Can only be used for capital, planned additional sales are included in the capital funding
Capital Grants Unapplied	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	Can only be used for capital
General Fund Balance	4.189	0.000	4.189	4.189	4.189	4.189	Set at 3% of net budget from 15-16
Earmarked General Fund Reserves	32.235	-3.520	28.715	18.449	14.775	13.512	Detailed below
Total Usable Reserves	41.065	-4.820	36.245	22.638	18.964	17.701	

Mae'r tabl isod yn dangos rhagamcanion o sefyllfa'r Cronfeydd wrth Gefn sydd wedi'u clustnodi ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol, a cheir disgrifiad ar gyfer pob un ohonynt yn adran 9.5.

Description	31.3.15		31.3.16	31.3.17	31.3.18	31.3.19
	£m		£m	£m	£m	£m
Capital Investment	14.845	-2.288	12.557	3.373	0.885	0.885
Major Incident	2.235	0.000	2.235	2.235	2.235	2.235
Pension Ill Health Reserve	0.697	0.000	0.697	0.697	0.697	0.697
Insurance Reserve	1.259	0.000	1.259	1.259	1.259	1.259
PFI Reserve	3.397	0.295	3.692	3.914	4.032	4.073
Probationer Reserve	4.840	0.000	4.840	4.140	3.440	2.740
Estates Security and Maintenance	2.000	-0.500	1.500	1.000	0.500	0.000
Cost of Change	1.659	-0.900	0.759	0.759	0.759	0.759
Partnerships Reserve	0.685	-0.104	0.581	0.477	0.373	0.269
Commissioners Community Safety Fund	0.265	0.000	0.265	0.265	0.265	0.265
PCC Transition/Legal/Participatory Budgets	0.353	-0.023	0.330	0.330	0.330	0.330
Total	32.235	-3.520	28.715	18.449	14.775	13.512

Mae cyfanswm y cronfeydd wrth gefn a ddyrannwyd ar gyfer Cyfalaf, Rheoli Risg, Refeniw a Glustnodwyd a'r Gronfa Gyffredinol i'w gweld isod.

	31.3.15		31.3.16	31.3.17	31.3.18	31.3.19
	£m		£m	£m	£m	£m
Capital	19.486	-3.588	15.898	3.373	0.885	0.885
Risk	4.191	0.000	4.191	4.191	4.191	4.191
Revenue	13.199	-1.232	11.967	10.885	9.699	8.436
General	4.189	0.000	4.189	4.189	4.189	4.189
	41.065	-4.820	36.245	22.638	18.964	17.701

9.5 Cronfa Buddsoddiad Cyfalaf (Cyfalaf) – I'w defnyddio i fuddsoddi yn asedau a seilwaith yr Heddlu er mwyn gwella darpariaeth gwasanaeth a lleihau gwariant refeniw.

Cronfa wrth Gefn ar gyfer Digwyddiadau Mawr (Risg)– I'w defnyddio ar gyfer Digwyddiadau Mawr sydd angen mwy o adnoddau na'r hyn sydd ar gael o fewn y gyllideb flynyddol. Yn sgil creu'r gronfa wrth gefn hon, rydym wedi lleihau'r gyllideb Argyfwng, Digwyddiadau Mawr.

Cronfa wrth Gefn, Pensiynau ac Afiechyd (Risg) – Mae'n rhaid i'r Heddlu dalu un swm sydd gyfwerth â ddwywaith cyflog Swyddog bob tro y bydd swyddog yn ymddeol ar sail afiechyd. Mae'r cadw'r gronfa hon wedi'i lleihau angen am y gyllideb o ran refeniw.

Yswiriant (Risg)- Mae hwn yn ymwneud â chynllun Trefniant Municipal Mutual Insurance Limited, a allai arwain at daliad terfynol o £0.432m yn ôl yr amcangyfrif; mewn perthynas â hawliadau anhysbys a allent ddigwydd, a hawliadau anhysbys yn y dyfodol a amlygir gan y Brocer Yswiriant.

Cronfa wrth Gefn Menter Cyllid Preifat (MCP) (Refeniw wedi'i glustnodi) – Mae angen y gronfa hon gan fod yr arian a dderbynnir gan y Llywodraeth ar gyfer MCP yn mynd yn llai bob blwyddyn, bydd y gronfa yn y pen draw yn lleihau dros oes y cytundeb MCP.

Cronfa wrth Gefn Swyddogion ar Brawf (Refeniw wedi'i glustnodi) – I'w defnyddio i ariannu Swyddogion ar Brawf ychwanegol er mwyn llenwi swyddi â Swyddogion hyfforddedig.

Diogelu a Chynnal a Chadw Ystadau (Refeniw wedi'i glustnodi) – I ariannu gwaith cynnal a chadw a diogelwch ychwanegol sydd heb ei gynnwys yn y cyllidebau refeniw neu gyfalaf.

Cost Newid (Refeniw wedi'i glustnodi) – Mae angen y buddsoddiad er mwyn hwyluso newid a lleihau costau yn y tymor hirach.

Cronfa wrth Gefn Partneriaethau (Refeniw wedi'i glustnodi) – Cedwir balansau ar gyfer Partneriaethau penodol a gaiff eu defnyddio neu eu cadw rhag ofn y caiff arian ei dynnu'n ôl gan ychwanegu at gostau ychwanegol.

Cronfa Diogelwch Cymunedol (Refeniw wedi'i glustnodi) – I ddarparu adnoddau ychwanegol i'r Gronfa Diogelwch Cymunedol

Swyddfa'r CHTH a Thrawsnewid i'r CHTH (Refeniw wedi'i glustnodi) – cronfa wrth gefn SCHTh a swm a neilltuwyd ar gyfer unrhyw gostau trawsnewid sy'n gysylltiedig â chylchred etholiadau'r CHTH.

10. Cyfalaf

- 10.1 Mae nifer o brosiectau o fewn y Rhaglen Gyfalaf sydd yn dod i ddiwedd y camau cynllunio a chaniatâd cynllunio. Y prosiectau hyn yw'r ddalfa a phencadlys a'r gorsaf heddlu yng nghanol tref Wrecsam, Gorsaf Heddlu newydd Llandudno, gosod technoleg newydd yn yr ystafell reoli a'r datblygiadau ym maes data symudol. Mae'r gwariant ar gyfer y prosiectau hyn wedi cael ei ailbroffilio, bydd y rhan fwyaf o'r gwariant yn digwydd pan fydd y gwaith yn dechrau, ond mae'n cymryd amser ac adnoddau i gael prosiectau mor fawr â hyn ar waith.
- 10.2 Mae angen cwblhau prosiectau llai eraill ar yr ystadau yn ogystal ag uwchraddio systemau Busnes a'r Rhaglen flynyddol i adnewyddu Cerbydau.
- 10.3 Mae'r ffigyrau Cyfalaf yn Atodiad C yn dangos y Rhaglen Gyfalaf wreiddiol a'r rhaglen ddiwygiedig ar gyfer 2015-20.
- 10.4 Mae cynlluniau y tu hwnt i 2017-18 wedi'u cyfyngu ar hyn o bryd i'r Rhaglenni Adnewyddu Cerbydau a TG. Cynhelir Adolygiad o'r Ystadau yn 2016-17 ac adolygir y Rhaglen Gyfalaf yng ngoleuni hyn a phan ddaw'r gwaith mawr a gaiff ei wneud dros y ddwy flynedd nesaf i ben.

10.5 Rhaglen Gyfalaf 2015-16 i 2019-20

Gwariant	£m
Ystadau	21.445
Cerbydau ac Offer	8.602
Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	9.577
Cyfanswm	<u>39.624</u>
Cyllid	
Grantiau	3.065
Cyfraniad Refeniw	3.674
Cronfeydd wrth gefn	13.960
Derbyniadau Cyfalaf	7.549
Benthyca	<u>4.570</u>
Cyfanswm	39.624

11 Crynodeb

11.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn nodi cynlluniau'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ar gyfer y Cyllidebau Refeniw a Chyfalaf a'r defnydd o Gronfeydd wrth Gefn dros y 3-5 mlynedd nesaf. Rhagwelir y bydd o leiaf tair blynedd arall o doriadau i grantiau, ond bydd y toriadau yn llai na'r hyn a ddisgwyld yn flaenorol. Mae'r rhain yn dilyn cyfnod o bedair blynedd pan dorrwyd £24.1m mewn arian Grant. Bydd y galw newydd sy'n dod i'r amlwg ym meysydd troseddau seiber a chamfanteisio'n rhywiol ar bobl sy'n agored i niwed yn gofyn am lawer o adnoddau o ran gwaith ataliol ac ymchwil ond mae'n rhaid mynd i'r afael â hwy. Bydd y pedair blynedd nesaf yn heriol iawn yn ariannol a bydd yn rhaid chwilio am gydbwysedd rhwng yr angen i dorri cyllidebau, buddsoddi mewn rhai meysydd a chyflwyno cynnydd rhesymol yn Nhreth y Cyngor.

Atodiad A

Y Strategaeth Ariannol

Amcanion Ariannol Strategol:

- Blaenoriaethu adnoddau er mwyn cysoni cynlluniau gwario â gweledigaeth y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ac amcanion strategol y Prif Gwnstabl a nodwyd yn y Cynllun Plismona a Throsedd
- Cynnal cyllideb wedi'i mantoli a nodi cynllun ariannol tymor canolig sy'n cefnogi'r gwasanaeth yn ystod cyfnod o doriadau ariannol
- Rhoi gwerth am arian i drethdalwyr lleol
- Arfer cywirdeb, darbodaeth a rheolaeth ariannol gadarn
- Darparu fframwaith cadarn er mwyn cynorthwyo'r broses o wneud penderfyniadau
- Rheoli risg, gan gynnwys cadw cronfeydd wrth gefn ar lefel addas a chadw lefel dyledion ar lefel gynaliadwy ar yr un pryd
- Adolygu cyllidebau yn barhaus i sicrhau bod adnoddau wedi'u targedu ar y prif amcanion

Er mwyn cyflawni'r amcanion strategol, caiff gwaith cynllunio ei wneud yn y meysydd a ganlyn:

Cynllunio Corfforaethol a Busnes

- Cyfuno cynllunio gweithredol ac ariannol er mwyn sicrhau bod adnoddau yn cael eu cyfeirio tuag at gefnogi'r blaenoriaethau a nodwyd yn y Cynllun Strategol a chydweddu adnoddau ag amcanion corfforaethol
- Llunio cynllun ariannol ar gyfer y 3 i 5 blynedd nesaf a fydd yn cynnwys prif brosiectau cyfalaf a refeniw yr Heddlu a'r strategaethau TG ac Ystadau ac a fydd yn sicrhau ariannu cynaliadwy yn y tymor byr a'r tymor canolig
- Llunio cyllideb refeniw a chyfalaf fanwl flynyddol sy'n cefnogi'r dull mwyaf effeithiol o adnoddau

Rheoli Risg – Cronfeydd wrth Gefn a Darpariaethau

- Cadw cronfeydd wrth gefn a darpariaethau digonol i sicrhau bod y rhaglen bolisi tymor canolig yn gynaliadwy ac y gellir ei chyflenwi
- Anelu at fantoli'r gyllideb refeniw yn y tymor canolig heb orfod dibynnu ar y Gronfa Gyffredinol
- Cynnal 3 lefel o gydnerthedd drwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn a darpariaethau:
 1. Rheoli'r Gyllideb Flynyddol
 2. Cronfeydd wedi'u clustnodi gan gynnwys y Gronfa wrth Gefn ar gyfer Digwyddiadau Mawr
 3. Cronfa Gyffredinol o rhwng 3% a 5% o'r gwariant refeniw net

Rheoli Risg – Fframwaith Rheolaeth Ariannol

- Cynnal fframwaith rheolaeth ariannol sy'n allweddol i gynnal safonau effeithiol o ran gweinyddiaeth a stiwardiaeth ariannol. Gwneir hyn drwy:
 - Cadw at Reolau a Rheoliadau Statudol
 - Cod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref
 - Cod Llywodraethu Corfforaethol
 - Nodiadau Polisiâu a Gweithdrefnau
 - Rheoliadau Ariannol a Rheolau Sefydlog
 - Polisi Rheoli'r Trysorlys a Chadw at y Cod Ariannol
 - Gweithredu argymhellion Archwilio Mewnol ac Allanol
 - Rheoli Risg
 - Codau Ymddygiad Proffesiynol
- Cynnal a datblygu systemau ariannol digonol i gofnodi a rheoli adnoddau a symud at brosesu electronig llawn
- Cysoni cyfrifoldeb ariannol ar lefel weithredol â'r rheolaeth neu'r dylanwad rheoli priodol
- Sicrhau bod gwybodaeth ariannol gywir a chyfredol ar gael er mwyn galluogi defnyddwyr i wneud defnydd effeithiol o'r wybodaeth honno wrth wneud penderfyniadau.

Cyllideb 2015-16 i 2019-20										
		Cyllideb		Cyllideb		Cyllideb		Cyllideb		Cyllideb
		Flynyddol		Flynyddol		Flynyddol		Flynyddol		Flynyddol
		2015-16		2016-17		2017-18		2018-19		2019-20
	Gwariant	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1	Tâl Swyddog Heddlu	71,269	1,648	72,917	1,338	74,255	1,227	75,482	1,235	76,717
2	Tâl Staff yr Heddlu	40,249	651	40,900	807	41,707	649	42,356	654	43,010
3	Goramser Swyddog yr Heddlu	1,983	-150	1,833	0	1,833	0	1,833	0	1,833
4	Goramser Staff yr Heddlu	406	0	406	0	406	0	406	0	406
5	Lwfansau	2,023	-155	1,868	-50	1,818	-50	1,768	-50	1,718
6	Hyfforddiant	669	-3	666	13	679	14	693	14	707
7	Gweithwyr Eraill	671	7	678	13	691	14	705	14	719
8	Taliadau Pensiwn Uniongyrchol	3,102	0	3,102	62	3,164	63	3,227	65	3,292
9	Costau Ynni	1,409	22	1,431	44	1,475	44	1,519	47	1,566
10	Costau Rhedeg Adeiladau	6,645	-380	6,265	134	6,399	137	6,536	140	6,676
11	Atgyweirio a Chynnal a Chadw Cerbydau	857	5	862	17	879	18	897	18	915
12	Costau Rhedeg Cerbyd	2,167	-111	2,056	86	2,142	89	2,231	94	2,325
13	Lwfansau Car a Theithio	721	8	729	14	743	15	758	15	773
14	Uned Awyr	1,394	-99	1,295	0	1,295	0	1,295	0	1,295
15	Offer	688	-33	655	14	669	14	683	14	697
16	Dillad a Gwisgoedd	466	5	471	9	480	10	490	9	499
17	Argraffu a Deunydd Ysgrifennu	437	-3	434	9	443	9	452	10	462
18	TG a Chyfhathrebu	9,215	-12	9,203	0	9,203	0	9,203	0	9,203
19	Cynhaliath	297	-11	286	6	292	6	298	7	305
20	Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill	7,552	79	7,631	236	7,867	90	7,957	90	8,047
21	Fforensig	1,078	-123	955	21	976	22	998	23	1,021
22	Taliadau Dyledion a Chyfraniad at Gyfalaf	1,504	0	1,504	360	1,864	0	1,864	0	1,864
23	Arian At Raid ar gyfer Sefyllfaoedd Arbennig	400	0	400	0	400	0	400	0	400
24	Chwyddiant ac Arian At Raid Cyffredinol	400	0	400	0	400	0	400	0	400
25	Cronfa Diogelwch Cymunedol	1,166	0	1,166	0	1,166	0	1,166	0	1,166
	Gwariant Gros	156,768	1,345	158,113	3,133	161,246	2,371	163,617	2,399	166,016
	Incwm									
26	Secondiadau	-1,300	199	-1,101	0	-1,101	0	-1,101	0	-1,101
27	Llog ar Falansau	-271	0	-271	0	-271	0	-271	0	-271
28	Incwm	-5,397	-270	-5,667	0	-5,667	0	-5,667	0	-5,667
29	Grantiau Penodol	-10,051	-43	-10,094	52	-10,042	53	-9,989	52	-9,937
	Cyfanswm Incwm	-17,019	-114	-17,133	52	-17,081	53	-17,028	52	-16,976
30	Cronfa Wrth Gefn PFI	29	0	295	-73	222	-104	118	-77	41
31	Cronfa Wrth Gefn Ymwybyddiaeth Cyflymder	-208	0	-208	0	-208	0	-208	0	-208
32	Ychwanegol o Gronfeydd Wrth Gefn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gwariant Net	139,836	1,231	141,067	3,112	144,179	2,320	146,499	2,374	148,873
33	Cyfanswm Grantiau	-73,162	417	-72,745	728	-72,017	720	-71,297	713	-70,584
34	Y Praesept	-66,674	-1,648	-68,322	-1,883	-70,205	-1,935	-72,140	-1,989	-74,129
	Cyllid	-139,836	-1,231	-141,067	-1,155	-142,222	-1,215	-143,437	-1,276	-144,713
	Balans Blynyddol	0	0	0	1,957	1,957	1,105	1,105	1,098	1,098
	Cronnus			0		1,957		3,062		4,160

Rhaglen Gyfalaf 2014-15 i 2016-17

Draft Capital Programme 2014-2020								
	2015-16	2015-16	2016-17	2016-17	2017-18	2017-18	2018-19	2019-20
Ref	Revised	Revised	Revised	Revised	Original	Revised	Revised	Revised
Description	Jan-15	Jan-16	Jan-15	Jan-16	Jan-15	Jan-16	Jan-16	Jan-16
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Estate Programme								
1 Retentions	5	5	5	5	5	5	5	5
2 Sustainability Improvements	100	69	100	100	100	100	100	100
3 Menai Bridge Offices	0	0	100	100	0	0	0	0
4 Custody Suites upgrades	0	26	0	0	0	0	0	0
5 Llangefni New Police Station	60	0	0	0	0	0	0	0
6 Chirk Station Relocation	20	0	0	0	0	0	0	0
7 Cefnmawr Station Relocation	50	0	0	0	0	0	0	0
8 Wrexham new Facility	9,083	2,300	5,000	8,622	0	5,000	0	0
9 Saltney Relocation	50	0	0	50	0	0	0	0
10 Buckley Relocation	0	0	55	55	0	0	0	0
11 Deeside Relocation	0	0	250	250	0	0	0	0
12 Flint Relocation	7	43	0	0	0	0	0	0
13 Llangollen Relocation	7	36	0	0	0	0	0	0
14 Llandudno Relocation/New Build	1,000	600	1,000	1,937	0	0	0	0
15 Conwy Relocation	175	0	0	175	0	0	0	0
16 Pwllheli Relocation	902	52	0	0	0	1,000	0	0
17 Tywyn Relocation	140	140	0	0	0	0	0	0
18 Holyhead Port	0	79	0	0	0	0	0	0
19 Firearms Range Training Facilities	0	213	0	0	0	0	0	0
20 Canteen (subj to Busienss Case)	94	0	0	94	0	0	0	0
21 SARC Building	0	115	0	0	0	0	0	0
22 Prestatyn Station demolition	0	64	0	0	0	0	0	0
Total Building Works	11,693	3,742	6,510	11,388	105	6,105	105	105

		2015-16	2015-16	2016-17	2016-17	2017-18	2017-18	2018-19	2019-20
Ref	Description	Revised	Revised	Revised	Revised	Original	Revised	Revised	Revised
		Jan-15	Nov-15	Jan-15	Nov-15	Jan-15	Nov-15	Nov-15	Nov-15
		£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Vehicles and Other Equipment									
23	Vehicle Purchase Replacement Programme	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
24	PSU Vehicules (Revenue Stream replacemnt programme)	0	624	0	0	0	0	0	0
25	PIV	0	400	0	0	0	0	0	0
26	ANPR	0	78	0	0	0	0	0	0
Total Vehicles and Other Equipment		1,500	2,602	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Information Technology and Communication Equipment									
27	Desk Top Replacement (Replacement Programme)	300	300	300	300	300	300	300	300
28	Network Installation (Replacement Programme)	1,400	400	0	1,000	500	0	0	800
29	Control Room Technology Replacement	0	0		2,115	0	0	0	0
30	CAD Upgrade and Hardware (Replacement Programme)	500	0	0	0	0	0	0	0
31	RMS Upgrade	0	0	0	0	0	450	0	0
32	Business Systems	345	0	0	345	420	0	0	420
33	Criminal Justice Digital Project	0	377	0	0	0	0	0	0
34	Interview Rooms Security and DDA	0	300	0	0	0	0	0	0
35	Call centre management system	650	0	0	0	0	0	0	0
36	ICCS replacement (part of Control Room Futures)	550	0	0	0	0	0	0	0
37	Mobile data	800	400	0	400	0	0	0	0
38	Secure System Replacement	0	70	0	0	0	0	0	0
39	Airwave Replacement	0	0	0	0	0	0	0	1,000
Total Information Technology and Communication		4,545	1,847	300	4,160	1,220	750	300	2,520
Total Capital Expenditure		17,738	8,191	8,310	17,048	2,825	8,355	1,905	4,125
		2015-16	2015-16	2016-17	2016-17	2017-18	2017-18	2018-19	2019-20
Ref	Description	Revised	Revised	Revised	Revised	Original	Revised	Revised	Revised
		Jan-15	Nov-15	Jan-15	Nov-15	Jan-15	Nov-15	Nov-15	Nov-15
		£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Funding of Capital Programme									
40	Home Office General Capital Grants	1,100	901	1,100	541	1,100	541	541	541
41	Revenue Contribution	410	994	310	670	310	670	670	670
42	Earmarked Reserves	9,326	2,288	1,356	9,184	0	2,488	0	0
43	Capital Receipts	3,218	1,300	2,244	5,353	195	153	0	0
44	Borrowing for Estates and other capital	1,139	2,008	3,000	0	0	3,753	394	1,394
45	Borrowing for Replacement Programmes	2,545	700	300	1,300	1,220	750	300	1,520
Total Funding		17,738	8,191	8,310	17,048	2,825	8,355	1,905	4,125

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU
RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Swyddog Cyswllt:	Dawn Hughes
	Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Bodlondeb Conwy LL28 5NF
E-bost:	dawn.hughes@conwy.gov.uk
Rhif Ffôn:	01492 576061

Dyddiad	Testun	Swyddog Cyfrifol (gan gynnwys cyfeiriad e-bost)
25 Mawrth 2016	Y diweddaraf am sut mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn dwyn Partneriaethau Diogelwch Cymunedol i gyfrif yng Ngogledd Cymru mewn perthynas â Chynllun yr Heddlu a Throsedd	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
25 Mawrth 2015	Amserlen Gyfarfod ar gyfer 2016/17	Awdurdod Cynnal
Eitemau yn y dyfodol		
I'w gadarnhau	Diweddariad ar newidiadau i'r Fformiwla Cyllido Derbyn diweddariad ar yr adolygiad o fformiwla cyllido yr heddlu.	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
I'w gadarnhau	Adolygiad blynyddol o aelodaeth y Panel Heddlu a Throsedd Sicrhau y bydd Aelodau Etholedig y Panel, cyn belled ag sy'n ymarferol, yn adlewyrchu cydbwysedd gwleidyddol a demograffig cymunedol Gogledd Cymru. Gan gynnwys methodoleg ar gyfer penodi aelodau etholedig i Banel yr Heddlu a Throsedd.	Awdurdod Cynnal
I'w gadarnhau	Adolygu Cylch Gorchwyl Panel yr Heddlu a Throsedd Adolygu'r Cylch Gorchwyl er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn addas at y diben.	Awdurdod Cynnal
I'w gadarnhau	Dyfodol Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd